

SZAKDOLGOZAT

Fodor Andrea

2024

**Magyar Agrár- és Élettudományi Egyetem
Kaposvári Campus
Vidékfejlesztés és Fenntartható Gazdasági Intézet
Pénzügy és számvitel alapképzési szak**

**A KOP-KA ZRT. TEVÉKENYSÉGÉNEK KOMPLEX
ELEMZÉSE**

Belső konzulens: Dr. habil. Wickert Irén
egyetemi docens

Intézet/Tanszék: Vidékfejlesztés és
Fenntartható Gazdaság
Intézet / Befektetési,
Pénzügyi és Számviteli
Tanszék

Készítette: Fodor Andrea
G1VN4P

Kaposvár

2024

TARTALOMJEGYZÉK

1. Bevezetés.....	2
2. Irodalmi áttekintés.....	3
2.1. A beszámoló szerepe a gazdasági életben.....	3
2.1.1 A mérleg.....	5
2.1.2. Az eredménykimutatás.....	6
2.1.3. A kiegészítő melléklet.....	6
2.1.4. Az üzleti jelentés.....	8
2.2. A beszámoló elemzése.....	8
2.2.1. A vagyoni helyzet elemzése.....	9
2.2.2. A pénzügyi helyzet elemzése.....	13
2.2.3. A jövedelmezőségi helyzet elemzése.....	15
2.2.4. A hatékonyság elemzése.....	16
2.3. A támogatások szerepe.....	17
3. Anyag és módszer.....	19
4. Eredmények és értékelésük.....	20
4.1. A választott cég bemutatása.....	20
4.2. A vagyoni helyzet elemzése.....	20
4.3. A pénzügyi helyzet elemzése.....	28
4.4. A jövedelmezőség alakulásának elemzése.....	29
4.5. A gazdasági hatékonyság elemzése.....	32
5. Következtetések és javaslatok.....	34
6. Összefoglaló.....	36
7. Felhasznált irodalom.....	39
Táblázatjegyzék.....	40
Ábrajegyzék.....	40
Melléklet.....	41

1. BEVEZETÉS

A dolgozatom témájaként egy vállalkozás tevékenységének komplex elemzését választottam. Ezt a témát a Tolna vármegyei Kop-Ka Zrt. több éves beszámolója alapján szeretném körbejárni, a közzétett adatok és az ezekből számított mutatószámok alapján.

A vállalkozások környezetében zajló folyamatos változások és a verseny intenzitása miatt elengedhetetlen, hogy hatékony elemzési eszközökkel és módszerekkel rendelkezzenek, amelyek segítségével objektív képet kaphatnak a teljesítményükről és a gazdasági helyzetükről. Az elemzés során a beszámolókból található pénzügyi adatok és egyéb releváns információk kerülnek értékelésre.

Célom, hogy átfogó képet nyújtsak a Kop-Ka Zrt. teljesítményéről és az elemzés révén olyan információkat nyerjek, amelyek segítségével javaslatokat tehetek működésének fejlesztésére és hatékonyságának növelésére. Az elemzés során a következő területekre fogok összpontosítani: pénzügyi stabilitás, likviditás, jövedelmezőség, hitelképesség.

A kutatásom során felhasználok olyan analitikai eszközöket és módszereket, mint a horizontális és vertikális elemzés. Az adatokat a vállalkozás beszámolóiból és egyéb forrásokból szerzem be.

A következő fejezetekben részletesen bemutatom az elemzési módszereket és az eredményeket, valamint azokat a javaslatokat és következtetéseket, amelyeket a kutatásom alapján megfogalmazok. Reményeim szerint ezek az eredmények hasznosak lesznek mind a társaság vezetői, mind az egyéb érdekeltek számára.

2. IRODALMI ÁTTEKINTÉS

2.1. A beszámoló szerepe a gazdasági életben

„A piacgazdaság működéséhez nélkülözhetetlen, hogy a piac szereplői számára hozzáférhetően, döntéseik megalapozása érdekében mind a vállalkozók, mind a nem nyereségorientált szervezetek, valamint az egyéb gazdálkodást folytató szervezetek vagyoni, pénzügyi és jövedelmi helyzetéről és azok alakulásáról objektív információk álljanak rendelkezésre.” (2000. évi C. törvény a számvitelről, 2024)

Ez az idézet is jól kiemeli a számvitel fontosságát a gazdaság működésének szempontjából. A piacgazdaságban a társaságok számára elengedhetetlen, hogy megbízható és objektív információk álljanak rendelkezésre a pénzügyi, vagyoni és jövedelmi helyzetükről. A döntéshozatali folyamatokban kulcsfontosságú adatokat a beszámolókból és a beszámoló alapját képező főkönyvi kivonatokból/forgalmi kimutatásokból nyerhetjük ki. A számvitel törvény ezért meghatározza a hatálya alá tartozók kötelezettségeit a beszámoló összeállításával és a könyvek vezetésével kapcsolatban is, hogy a fent említett információkhoz minden cég végsősoron ugyanolyan szabályrendszer mellett jusson el (Baricz, 2009).

A törvény hatálya alá tartozik a gazdálkodó, ideértve a vállalkozót, az államháztartási szerveket, egyéb szervezeteket, a Magyar Nemzeti Bankot és az egészségügyi, kulturális, szociális és oktatási intézményeket is. Minden gazdálkodó köteles az üzleti év zárását követően a vagyoni, pénzügyi és jövedelmi helyzetéről magyar nyelvű beszámolót készíteni, aminek megbízható és valós összképet kell adnia a gazdálkodó vagyoni és pénzügyi helyzetéről, tevékenységének eredményéről és a vagyon összetételéről. Ezek mellett még úgynevezett kiegészítő információk megadására is szükség lehet a kiegészítő mellékletben, ha a törvény alapelveinek érvényesítése és az előírások alkalmazása nem elegendő az összképnek a beszámolóban történő bemutatásához (2000. évi C. törvény a számvitelről, 2024).

A számviteli törvény alapján a beszámolói formái a következők lehetnek:

- éves beszámoló
- egyszerűsített éves beszámoló
 - o speciális formája a mikrogazdálkodói egyszerűsített éves beszámoló

- összevont (konszolidált) éves beszámoló
- egyszerűsített beszámoló.

A törvény szerint éves beszámolót és üzleti jelentést köteles készíteni a kettős könyvvitelt vezető vállalkozó, viszont a nettó árbevételtől, a mérlegfőösszegtől és a foglalkoztatottak létszámától függően ettől el is lehet térni. A lenti táblázatban szerepelnek a megadott értékhatárok, amik közül, ha bármely két érték két egymást követő üzleti évben a mérleg fordulónapján nem haladja meg a megadott nagyságrendet, akkor lehet az egyszerűbb beszámolási formát választani.

1. táblázat - Az egyszerűbb beszámolási mód választásának értékhatárai

	mérlegfőösszeg (millió Ft)	nettó árbevétel (millió Ft)	létszám (fő)
egyszerűsített éves beszámoló	1 200	2 400	50
mikrogazdálkodói egyszerűsített éves beszámoló	150	300	10

Forrás: Saját szerkesztés (2000. évi C. törvény a számvitelről, 2024) (398/2012. (XII.20.)

Korm.rendelet a mikrogazdálkodói egyszerűsített éves beszámolóról, 2024)

Értékhatártól függetlenül nem készíthet egyszerűsített éves beszámolót:

- nyilvánosan működő részvénytársaság
- anyavállalat
- közérdeklődésre számot tartó gazdálkodó
- tőzsdei cég (2000. évi C. törvény a számvitelről, 2024)

A mikrogazdálkodói egyszerűsített éves beszámoló készítését nem a számviteli törvény, hanem a 398/2012. (XII. 20.) Kormányrendelet szabályozza. Az értékhatárok mellett fontos feltétel az is, hogy aki ezt a formát választja, ne legyen könyvvizsgálatra kötelezett.

Dolgozatomban egy éves beszámolót készítő vállalkozás tevékenységét elemzem, mivel ez a forma a legrészletesebb, ez szolgáltatja a legtöbb és legpontosabb információt, ezért az éves beszámolóra vonatkozó szabályokat ismertetem, az egyszerűsített éves beszámolóval a következő részekben már nem foglalkozom.

Az éves beszámoló részei:

- mérleg
- eredménykimutatás
- kiegészítő melléklet

Az éves beszámolónak nem része, de elkészítésével egyidejűleg üzleti jelentést is készíteni kell. Az üzleti jelentést nem kell közzétenni.

Az éves beszámolót a számviteli törvényben meghatározott szerkezetben és legalább az előírt tagolásban kell elkészíteni. A beszámolóban az adatokat ezer forintban kell megadni, de ha a mérlegfőösszeg meghaladja a száz milliárd forintot, akkor az adatokat millió forintban kell szerepeltetni.

Ha a vállalkozó devizában vezeti a könyveit, akkor a beszámolót is ebben, a létesítő okiratban is rögzített devizában kell elkészítenie, az adatokat pedig az MNB hivatalos devizaárfolyam jegyzése szerinti devizában kell megadnia a beszámolóban.

A következetesség elve alapján biztosítani kell az egymást követő üzleti évek összehasonlíthatóságát. Ezt a mérleg és az eredménykimutatás állandóságával lehet és kell biztosítani, ezért a kitöltéskor minden tételnél fel kell tüntetni az előző év megfelelő adatát is (2000. évi C. törvény a számvitelről, 2024).

2.1.1 A mérleg

A mérleg egy olyan számviteli okmány, amely egy adott időpontra, pénzürtékben kifejezve összegzi és értékeli a társaság eszközeit és forrásait (Róth, Adorján, Lukács, & Veit, 2019).

A mérleg készíthető „A” vagy „B” változatban. A két típus között az eltérés csupán annyi, hogy más a főcsoportok struktúrája. Az A típusú mérleg kétoldalú, mérlegszerű, a B típusú mérleg lépcsőzetes, itt a források lejáratuk szerinti sorrendben szerepelnek, legelől a legrövidebb lejáratúak.

A mérleg egyik legfőbb különlegessége, hogy a vagyont kettős vetületben mutatja be. Az egyik vetület, hogy a vagyon milyen formában áll a társaság rendelkezésére, ezeket nevezzük

eszközöknek, vagy más néven aktíváknak. A másik vetülete ennek a kettőségnek, hogy ezek az eszközök, amik a vállalkozás rendelkezésére állnak honnan, kitől származnak. Ezek a források, passzívák (Ormos, 2018).

Fentiek miatt is elmondhatjuk, hogy az eszközöknek meg kell egyezniük a forrásokkal, hiszen ugyanarról a vagyonról beszélünk, csak más szemszögből nézzük. Ezt az egyezőséget hívjuk mérlegfőösszegnek.

2.1.2. Az eredménykimutatás

A mérleghez hasonlóan szintén egy számviteli okmány, amely egy meghatározott időszakra vonatkozóan foglalja össze és mutatja be pénzben kifejezve a vállalkozás adott évi adózott eredményét (Róth, Adorján, Lukács, & Veit, 2019).

Az eredménykimutatás kétféle módon készülhet, összköltség eljárással és forgalmi költség eljárással. A két módszer levezetése eltér ugyan egymástól, de az eredménykategóriák ugyanazok és végső soron mindkettő ugyanarra az eredményre kell jusson. A választott típust rögzíteni kell a számviteli politikában.

Az összköltség eljárással készülő eredménykimutatásban az adott időszak korrigált hozamából vonjuk le az adott időszak költségeit, míg a forgalmi költség eljárás szerint az adott időszaki hozamokból vonjuk le a közvetlen és közvetett költségeket. Ezt a korrekciós tételt, az aktivált saját teljesítmények biztosítják, hogy az eredmény ugyanaz legyen mindkét eljárás szerint (Róth, Adorján, Lukács, & Veit, 2019).

A két típus között szabadon lehet választani és a választott formát a következő üzleti évben akár módosítani is lehet, viszont akkor is biztosítani kell az előző év adatainak összehasonlíthatóságát az adott év adataival. Emiatt ilyenkor a kiegészítő mellékletben a régi formában is el kell készíteni az eredménykimutatást.

2.1.3. A kiegészítő melléklet

A kiegészítő mellékletnek nincs előírt formai tagolása, a számviteli törvény csupán azt írja elő, hogy milyen adatokat kötelező feltüntetni benne és milyen adatokat célszerű szerepeltetni a

valós összkép bemutatásához. Ilyen kötelező elem például a cash-flow kimutatás. A kiegészítő mellékletben a törvényben meghatározott és javasolt adatokon kívül minden más olyan információt is meg kell adni, ami a megbízható, valós összkép megismerése miatt szükséges lehet. Ezért leginkább 3 fő fejezetet különíthetünk el a kiegészítő mellékletben, az általános részt, a különös, vagy szakmai részt és a tájékoztató részt (Szakács, 2015).

Az általános részben szerepel a mérleg és eredménykimutatás formája, a mérlegkészítés időpontja, cég tevékenységének bemutatása, a könyvvizsgálati kötelezettség, az üzleti év során bekövetkezett lényeges változások, a beszámoló összeállításánál alkalmazott szabályrendszer, a számviteli politika főbb elemei és hatásuk az eredményre, az alkalmazott értékelési eljárások és az esetlegesen feltárt hibák, hibahatások leírása (Ormos, 2018).

A szakmai, vagy más néven specifikus rész a mérleghez és az eredménykimutatáshoz kapcsolódik. A számviteli törvény kötelező előírásaiból a következőket emelném ki:

- a mérleg és eredménykimutatás sorainak megfelelő sorrendben kell feltüntetni a kiegészítő adatokat
- ha egy tétel minősítése az előző időszakhoz képest megváltozik, az alkalmazott megoldást be kell mutatni
- ha egy tétel a mérlegben több helyen is elhelyezhető, akkor meg kell adni a választott megoldást
- ha mérleg, vagy eredménykimutatás valamelyik adata az előző év azonos adatával nem hasonlítható össze, akkor az okot be kell mutatni
- be kell mutatni az immateriális javak és tárgyi eszközök állományváltozását
- terv szerinti értékcsökkenés módosítása esetén az indoklást és az eredményre gyakorolt hatást is fel kell tüntetni
- 5 évnél hosszabb lejáratú kötelezettségeket be kell mutatni
- céltartalékképzés esetén a jogcímeiket és a várható összegeket szerepeltetni kell
- be kell mutatni a lekötött eredmény összegét
- szerepeltetni kell a kiegészítő mellékletben a kutatás, kísérleti fejlesztés költségeit, amik az adott évben felmerültek
- ha az eredménykimutatás forgalmiköltség-eljárással készül, úgy a költségeket költségnemek szerint is részletezni kell, illetve az aktivált saját teljesítmények értékét is be kell mutatni, illetve az értékesítés közvetlen költségeinek megoszlását is (Sztanó, 2019)

A tájékoztató részben kell feltüntetni a foglalkoztatottak átlagos statisztikai létszámát és bérköltségének alakulását, az esetleges konszolidációhoz kapcsolódó adatokat, illetve az igazgatótanács, felügyelőbizottság tagjainak járó járandóság, folyósított előlegek, kölcsönök összegét (Ormos, 2018).

Ezek mellett a kiegészítő melléklet kötelező tartalmi eleme a cash flow-kimutatás is. A cash flow pénzáramlást jelent, tehát tulajdonképpen azt mutatja be ez a kimutatás, hogy a pénzeszközök állománya hogyan változott az adott üzleti évben (Pucsek, 2002).

2.1.4. Az üzleti jelentés

Az üzleti jelentés nem része az éves beszámolónak, nem is kell közzé tenni, de a beszámoló elkészítésével egyidejűleg ezt is el kell készíteni és biztosítani kell, hogy a vállalkozó székhelyén az érdekeltek számára megtekinthető legyen. A számviteli törvény meghatározza az üzleti jelentés kötelező tartalmi elemeit, de a vállalkozónak kell kialakítania a jelentés formáját, tartalmát. Fontos az is, hogy összhangban kell álljon a beszámoló számszaki adataival, azokat szöveges magyarázatokkal, értékelésekkel kell pontosítani, illetve kapcsolódnia kell a kiegészítő mellékletehöz is (Sztanó, 2019).

2.2. A beszámoló elemzése

A számvitel szolgáltatja az információkat a gazdasági eseményekről az információkat igénylők számára. Információkat igényelnek a tulajdonosok/vezetők, az állam, a hitelezők, a meglévő és potenciális partnerek, de akár a munkavállalókat is ide sorolhatjuk. Ahhoz, hogy a felsorolt érdekhordozók eltérő igényeit ki lehessen elégíteni, fel kell osztanunk a számvitelt pénzügyi és vezetői számvitelre (Horváth & Partners, 2009).

A pénzügyi számvitel a gazdasági események pénzügyi vonatkozásaira fókuszál és a számviteli törvény előírásai szerint rögzíti és feldolgozza ezeket az adatokat, elsősorban a külső érdekeltek, mint az állam, a tulajdonosok és az üzleti partnerek információs igényei szerint. A külső érdekhordozók megbízható képet szeretnének kapni a vállalkozás vagyoni, pénzügyi és jövedelmezőségi helyzetéről, valamint a fizetőképességéről és hitelképességéről. A pénzügyi számvitel segítségével ezek az információk összegyűjtésre, feldolgozásra és jelentésre

kerülnek, hogy az érdekeltek megfelelően hasznosíthassák azokat (Bíró, Kresalek, Pucsek, & Sztanó, 2016).

Ugyanakkor a vezetői számvitel a vállalat belső szükségleteire összpontosít és a vezetők döntéshozatali folyamatát támogatja. A vezetői számvitel a pénzügyi számvitel által biztosított adatokat feldolgozva, többlet információkat biztosít a vezetőknek, amelyek segítik őket a tervezésben, irányításban és ellenőrzésben. A vezetői számvitel nem korlátozódik a pénzügyi adatokra, hanem szélesebb körű információkat nyújt, például a termelési költségekről, piaci információkról és teljesítményértékelésről. A vezetői számvitel által gyűjtött és elemzett információk segítik a vezetőket a hatékony döntéshozatalban és a vállalati teljesítmény optimalizálásában (Bosnyák, Gyenge, Pavlik, & Székács, 2010).

A vállalkozások értékelésének egyik legfontosabb módszere az elemzés.

A beszámoló adatai alapján számított mutatószámokkal a vállalkozás működésének különböző területeit vizsgálhatjuk. Ezek a következők lehetnek:

- vagyoni helyzet
- pénzügyi helyzet
- jövedelmezőségi helyzet
- hatékonyság elemzése (Takács, 2021)

2.2.1. A vagyoni helyzet elemzése

A mérleg elemzésével pontos képet kaphatunk a vállalkozások pénzügyi és vagyoni helyzetéről. Minél részletesebb adatok állnak a rendelkezésünkre, annál pontosabb lehet ez a kép, viszont érdemes fenntartással kezelni ezeket az eredményeket. Ha csak egy közzétett, nyilvános beszámoló adataira támaszkodunk, akkor akár rossz következtetésekre is juthatunk. A részletes főkönyvi adatok, illetve analitikák birtokában készíthetünk pontos és döntéshozatali támasztásra alkalmazható elemzéseket (Bíró, Kresalek, Pucsek, & Sztanó, 2016).

Az eszközök és források elemzése történhet vertikálisan és horizontálisan. Az előbbi lényege, hogy csak az egyik oldal adatai alapján végezzük el az elemzést, tehát csak az eszköz oldal, vagy csak a forrás oldal adatai alapján. A horizontális elemzés lényege, hogy a két oldal, az eszköz és forrás oldal adatait viszonyítjuk egymáshoz. Az eszközök esetében célszerű az

elemzéskor az átlagos értéküket használni, hiszen különösen forgóeszközök, vevők és készletek esetén gyakoriak a véletlenszerű ingadozások. Ha nem lehet az év eleji és év végi adatok számtani átlagával számolni, akkor célszerű a december 31-i adatok használata a mutatószámok számításakor (Zéman & Béhm, 2019).

A mérleg elemzése történhet:

- megoszlási viszonyszámokkal
- mutatószámokkal

A megoszlási viszonyszámokkal az eszközök és források összetételét tudjuk vizsgálni, ami egy részletesebb elemzés kiindulópontja lehet. Az egyes mérleg sorok, eszköz- és forráscsoportok kettő, vagy több évi adatát tudjuk így összehasonlítani, amiből kiderülhetnek a tendenciák, a problémás területek, hogy merre érdemes az elemzést tovább folytatni (Bíró, Kresalek, Pucsek, & Sztanó, 2016).

A mutatószámokkal történő elemzés esetén beszélhetünk az eszközoldalról számítható eszközszerkezeti mutatókról és a forrásoldali adatokból számítható tőkeszerkezeti mutatókról. A következő táblázat az eszközállomány elemzéséhez szükséges mutatókat és számításuk módját tartalmazza.

2. táblázat - **Eszközszerkezeti mutatók**

Befektetett eszközök aránya (%)	Befektetett eszközök / Eszközök összesen
Forgóeszköz aránya (%)	Forgóeszközök / Eszközök összesen
Eszközcsoportok aránya (%)	Tárgyi eszközök / Eszközök összesen Készletek / Eszközök összesen Követelések / Eszközök összesen
Eszközcsoportok és eszköz főcsoportok aránya (%)	Tárgyi eszközök / Befektetett eszközök Készletek / Forgóeszközök Követelések / Forgóeszközök
Mérlegtételek és eszközcsoportok aránya (%)	Műszaki gépek / Tárgyi eszközök Anyagok / Készletek Vevőkövetelések / Követelések

Forrás: saját szerkesztés (Zéman & Béhm, 2019)

Az eszközszerkezeti mutatók csak időbeli összehasonlításra alkalmazhatóak és csak hasonló tevékenységet végző vállalkozások esetén.

A befektetett eszközök aránya azt fejezi ki, hogy mennyi az összes befektetett eszköz aránya az összes eszközön belül. Ezek az eszközök hosszú ideig, egy éven túl szolgálják a vállalat gazdasági tevékenységét, lassan térülnek meg, hosszú időre lekötik a tőkét. Ezzel szemben a forgóeszközök aránya az egy évnél rövidebb ideig birtokolt eszközök arányát mutatja meg az összes eszközhöz képest. Ezek a mutatók már elég részletes képet rajzolnak az eszközök élettartam szerinti szerkezetéről, az eszközcsoportok és főcsoportok aránya és a mérlegtételek és eszközcsoportok aránya csak tovább árnyalja, részletezi ez a képet (Takács, 2021).

A forrásoldal adatait elemezhetjük vertikális mutatószámokkal. Ezeket a mutatószámokat tartalmazza a 3. táblázat.

3. táblázat - **Tőkeszerkezeti mutatók**

Tőkeellátottság (%)	Saját tőke / Források összesen
Tőkearányos adózott eredmény (%)	Adózott eredmény / Saját tőke
Eredménytartalék – saját tőke aránya (%)	Eredménytartalék / Saját tőke
Jegyzett tőke és tőketartalék aránya a saját tőkéhez (%)	Jegyzett tőke + Tőketartalék / Saját tőke
Tőkenövekedési ráta (%)	Saját tőke / Jegyzett tőke
Kötelezettségek aránya (%)	Kötelezettségek / Források összesen
Kötelezettségek részaránya (%)	Hátrasorolt köt. + Hosszú lejáratú köt. / Kötelezettségek Rövid lejáratú köt. / Kötelezettségek
Tőkefeszültség (%)	Idegen tőke / Saját tőke
Tartós források aránya (%)	Saját tőke + Tartós idegen tőke / Források összesen
Céltartalékok aránya (%)	Céltartalékok / Források összesen

Forrás: saját szerkesztés (Bíró, Kresalek, Pucsek, & Sztanó, 2016)

A mérleg forrásoldalán szintén vizsgálhatjuk az egyes csoportok és főcsoportok arányát, illetve a mérlegtételek és csoportok hányadát is a még részletesebb elemzéshez.

A tőkeellátottság megmutatja, hogy mekkora a saját tőke aránya az összes forráson belül, tehát tulajdonképpen ezáltal azt is, hogy milyen arányban finanszírozza saját tőkéből az eszközeit a vállalkozás (Sztanó & Korom, 2002). Ezzel együtt értelmezhető a kötelezettségek aránya, hiszen az ennek ellenkezőjét mutatja meg, hogy mekkora az idegen tőke aránya a forrásokon belül, mennyire támaszkodik külső forrásokra, például kölcsönre a cég. Ez a két mutató egymással ellentétesen mozog. A saját és az idegen tőke egymáshoz is viszonyítható, ami a tőkefeszültséget mutatja meg. Egy az értéke, ha egyenlő a saját és az idegen tőke aránya. Ha egynél nagyobb, akkor a kötelezettségek, ha egynél kisebb, akkor a saját tőke van túlsúlyban (Takács, 2021).

A tőkenövekedési ráta a saját tőke változását mutatja, értéke annál nagyobb, minél több tartalékot halmozott fel a vállalkozás (Takács, 2021).

Eddig a vertikális mutatószámokról volt szó. A lenti táblázatban szereplő horizontális mutatószámokkal szintén a vagyoni helyzetet elemezhetjük.

4. táblázat - **Horizontális mutatószámok a vagyoni helyzet elemzéséhez**

Befektetett eszközök fedezete	Saját tőke / Befektetett eszközök
Befektetett eszközök fedezete 2.	Saját tőke + Hosszú lejáratú köt. / Befektetett eszközök
Tárgyi eszközök fedezettsége	Saját tőke / Tárgyi eszközök
Működésbiztonsági mutató	Saját tőke + Hátrasorolt köt. + Hosszú lej.k. / Befektetett eszközök
Tőkemultiplikátor	Eszközök összesen / Saját tőke

Forrás: saját szerkesztés (Bíró, Kresalek, Pucsek, & Sztanó, 2016)

A befektetett eszközök fedezete az fejezi ki, hogy milyen arányban fedezi a saját tőke az összes befektetett eszközt. Az a kedvező a gazdasági tevékenység szempontjából, ha az érték eléri, vagy meghaladja a 100%-ot (Sztanó & Korom, 2002). Ennek a mutatónak van egy módosított formája is, amikor a saját tőke és hosszú lejáratú kötelezettségek összegét viszonyítjuk az összes befektetett eszközhöz, tehát a tartós eszközök tartós forrásokkal való fedezettségét vizsgáljuk (Takács, 2021).

A tárgyi eszközök fedezettsége azt vizsgálja, hogy a saját tőke milyen arányban nyújt fedezetet a tárgyi eszközök finanszírozására. Az elemzés szempontjából az a kedvező, ha ez az érték 100% felett van (Sztanó & Korom, 2002).

A befektetett eszközök fedezettségéhez közel áll a működésbiztonsági mutató, viszont ennél már figyelembe vesszük a hosszú lejáratú kötelezettségeket is, hiszen azokkal is fedezhetjük a befektetett eszközeinket (Jáki, 2017).

A tőkemultiplikátor, vagy más néven tőkeáttételi mutató azt mutatja meg, hogy egy egységnyi saját tőkével hány egységnyi eszközt üzemeltet a vállalkozás. Értéke egy, vagy afeletti lehet (Zéman & Béhm, 2019).

2.2.2. A pénzügyi helyzet elemzése

A mérleg elemzésekor a pénzügyi helyzetet is elemezni kell, amit szintén horizontális mutatószámokkal tehetünk meg. Ha hosszabb távra szeretnénk előre tekinteni, akkor az adósságállományt kell megvizsgálnunk, ha rövid távra, vagyis egy éven belülre, akkor a likviditást kell szemügyre vennünk. Ezeket az adósságállományra és likviditásra vonatkozó mutatószámokat tartalmazza az 5. táblázat.

5. táblázat - Pénzügyi helyzet elemzése vertikális mutatószámokkal

Adósságállomány aránya (%)	$\text{Adósságállomány} / \text{Adósságállomány} + \text{Saját tőke}$
Saját tőke aránya (%)	$\text{Saját tőke} / \text{Adósságállomány} + \text{Saját tőke}$
Adósságállomány fedezettsége (%)	$\text{Saját tőke} / \text{Adósságállomány}$
Eladósodottság foka (%)	$\text{Kötelezettségek} / \text{Eszközök}$
Likviditási mutató (ráta)	$\text{Forgóeszközök} / \text{Rövid lejáratú kötelezettségek}$
Likviditási gyorsráta	$\text{Forgóeszközök} - \text{Készletek} / \text{Rövid lejáratú kötelezettségek}$
Azonnali likviditás = pénzhányad	$\text{Pénzeszközök} / \text{Rövid lejáratú kötelezettségek}$

Forrás: saját szerkesztés (Bíró, Kresalek, Pucsek, & Sztanó, 2016)

Adósságállománynak a szakirodalom a hátrasorolt és a hosszúlejáratú kötelezettségeket tekinti. Az adósságállomány aránya, a saját tőke aránya és az adósságállomány fedezettsége

tulajdonképpen ugyanazt vizsgálja, a saját és az idegen tőke arányát és egymáshoz való viszonyát (Takács, 2021). Az adósságállomány aránya akkor kedvező, ha minél kisebb. A saját tőke arányánál viszont a 100 és a 100 feletti érték minősül jónak, főleg, ha ez az érték évről évre növekszik. Az adósságállomány fedezettsége mutatójánál szintén a növekvő érték az optimális (Sztanó & Korom, 2002).

Az eladósodottság fokának értéke azt mutatja meg, hogy a kötelezettségeket fedezik-e a saját források. A törekvés az kéne legyen, hogy az érték, ha lehet jóval egy alatt legyen és minél tartósabban fennálljon ez az állapot (Sztanó & Korom, 2002).

A likviditási mutatók a vállalat rövid távú fizetőképességét mutatják meg, segítik a hitelképesség vizsgálatát. A likviditási mutató azt mutatja meg, hogy a forgóeszközök milyen mértékben fedezik a rövid lejáratú kötelezettségeket. Minél nagyobb ez az érték, annál biztosabb a vállalkozás likviditása. Hatékony gazdálkodás esetén elvárt, hogy a forgóeszközök fedezzék a rövid lejáratú kötelezettségeket, így a kedvező érték a 100% feletti (Zéman & Béhm, 2019).

A likviditási gyorsráta tulajdonképpen a likviditási ráta készletek nélkül számított értéke. A szakirodalom szerint az elvárt érték egy, de inkább ennél nagyobb. Azért zárja ki ez a mutató a készleteket, mivel az anyagkészletek célja nem az értékesítés, hanem a termelésben való felhasználás, az áruk és késztermékek értékesítése pedig a piaci környezettől függ, ezért ezek sem tekinthetők likvid eszközöknek (Takács, 2021).

Tovább szűkíthetjük a likviditási gyorsrátát is azonnali likviditásra, már csak a pénzeszközök és a rövid lejáratú kötelezettségek arányát vizsgálva. Ennek oka, hogy a követelések és az értékpapírok nem tehetőek azonnal pénzzé, ezért ezeket ki kell szűrni a képletből. Így a pénzhányad mutatója megmutatja, hogy mekkora a teljesen likvid eszközök és az azonnal esedékes, rövid lejáratú kötelezettségek aránya (Takács, 2021).

2.2.3. A jövedelmezőségi helyzet elemzése

A jövedelmezőségi helyzet vizsgálatakor tulajdonképpen az eredménykimutatásból indulunk ki. Hasonlíthatjuk a számítást nem igénylő, az eredménykimutatásból egyszerűen kiolvasható mutatókat az előző időszakok adataihoz:

- értékesítés nettó árbevétele
- üzemi, üzleti tevékenység eredménye
- pénzügyi műveletek eredménye
- adózás előtti eredmény
- adózott eredmény (Szakács, 2015)

Az összehasonlítás mellett itt is mutatókat számolhatunk a jövedelmezőség megállapítására. A következő táblázat a jövedelmezőségi mutatókat tartalmazza a kiszámítás módjával együtt.

6. táblázat - **Jövedelmezőségi mutatók**

Bruttó jövedelmezőség = fedezeti hányad (%)	Értékesítés bruttó eredménye / Értékesítés nettó árbevétel
Saját tőke arányos nyereség / ROE (%)	Adózott eredmény / Saját tőke
Eszközarányos eredmény / ROA (%)	Adózott eredmény / Eszközök összesen
Árbevétel arányos üzemi eredmény (%)	Üzemi (üzleti) eredmény / Értékesítés nettó árbevétele
Árbevétel arányos eredmény / ROS (%)	Adózott eredmény / Értékesítés nettó árbevétele
Jegyzett tőke arányos nyereség (%)	Adózott eredmény / Jegyzett tőke
Összes lekötött tőke megtérülési rátája (%)	Adózott eredmény / Saját tőke + Hosszú lejáratú kötelezettségek

Forrás: saját szerkesztés (Adorján, Bába, Mikáczó, Lukács, & Róth, 2005)

A bruttó jövedelmezőség forgalmi költség eljárással készülő eredménykimutatás adataiból számolható, az értékesítés bruttó eredményét viszonyítjuk az értékesítés nettó árbevételéhez. Egymagában ez a mutató nem lehet releváns, hiszen a közvetett költség aránya még jelentősen befolyásolhatja az adózás előtti eredményt (Adorján, Bába, Mikáczó, Lukács, & Róth, 2005).

A saját tőke arányos nyereség és az eszközarányos eredmény mutatóinak alakulását együtt célszerű vizsgálni. A ROE mutató a saját tőkére, a ROA pedig az összes eszközre vetített tárgyévi megtérülést fejezi ki. A két érték közötti különbség a vállalat eladósodottságára hívhatja fel a figyelmet (Takács, 2021).

Az árbevétel arányos üzemi eredmény megmutatja, hogy hány százaléka az üzemi (üzleti) tevékenység eredménye a nettó árbevételnek. Az árbevétel arányos eredmény pedig azt fejezi ki, hogy adózás után a nettó árbevétel mekkora arányban áll a vállalkozás rendelkezésére (Adorján, Bába, Mikáczó, Lukács, & Róth, 2005).

Jegyzett tőke arányos nyereség az adózott eredmény és a jegyzett tőke arányát mutatja meg, más szóval, hogy megtérül-e a tulajdonosok által befektetett tőke (Adorján, Bába, Mikáczó, Lukács, & Róth, 2005).

Az összes lekötött tőke megtérülési rátája a befektetések jövedelmezőségét fejezi ki, vagyis, hogy milyen mértékben fedezi a saját tőkét és a hosszú lejáratú kötelezettségeket az adózott eredmény (Zéman & Béhm, 2019).

2.2.4. A hatékonyság elemzése

A hatékonyság vizsgálata szintén nagyon fontos terület a társaságok gazdasági tevékenységének elemzésekor. Hatékonyság alatt a meglévő erőforrások gazdaságos felhasználását érti a szakirodalom (Bíró, Kresalek, Pucsek, & Sztanó, 2016). A hatékonysági mutatók a jövedelmezőségi mutatókhoz hasonlóan az elért teljesítményt vetítik le a felhasznált erőforrások egységnyi összegére (Takács, 2021). A 7. táblázat tartalmazza az általam számolt hatékonysági mutatókat.

7. táblázat - Hatékonysági mutatók

Készletek forgási sebessége	$365 * \text{Készletek} / \text{Értékesítés nettó árbevétele}$
Tárgyi eszközök hatékonysága	$\text{Értékesítés nettó árbevétele} / \text{Tárgyi eszközök}$
Eszközarányos árbevétel	$\text{Értékesítés nettó árbevétele} / \text{Eszközök}$
Forgóeszközarányos árbevétel	$\text{Értékesítés nettó árbevétel} / \text{Forgóeszközök}$
Eszközök megtérülési mutatója / ROI (%)	$\text{Árbevétel arányos eredmény} * \text{Eszközarányos árbevétel}$

Forrás: saját szerkesztés (Bíró, Pucsek, & Sztanó, 2010)

A készletek forgási sebessége azt fejezi ki, hogy a készletek hányszor térülnek meg a nettó árbevételből. A magas érték az mutatja meg, hogy a vállalkozás hatékonyan használja fel a készleteit (Zéman & Béhm, 2019).

A tárgyi eszközök hatékonysága a készletek forgási sebességéhez hasonlóan a tárgyi eszközök hatékony felhasználását mutatja meg, tehát hogy mekkora árbevételt képes elérni egy egységnyi tárgyi eszköz működtetése (Sztanó & Korom, 2002).

Az eszközarányos és forgóeszközarányos árbevétel is azt fejezi ki, hogy milyen hatékonysággal használja fel a vizsgált cég az eszközeit és ezek az eszközök hányszor fordulnak meg egy adott időszak alatt (Sztanó & Korom, 2002).

Végül az eszközök megtérülési mutatója két másik mutató szorzata. Azt mutatja meg, hogy a tárgyevi adózott eredményből az eszközök mekkora hányada térül meg (Bíró, Kresalek, Pucsek, & Sztanó, 2016).

2.3. A támogatások szerepe

A magyarországi kis- és középvállalkozások számára rendkívül fontosak az állami támogatások több szempontból is.

Először is lehetőséget biztosítanak számukra a fejlődésre és növekedésre. Ezek a támogatások segíthetik a cégeket, hogy bővítsék termékeik vagy szolgáltatásaik körét, fejlesszék termelési folyamataikat, vagy akár új piacokat érjenek el.

Emellett a támogatások hozzájárulhatnak a kis- és középvállalkozások versenyképességének javításához is, lehetőséget adnak arra, hogy új beruházásokat valósítsanak meg, vagy akár költségeiket, ráfordításaikat ellentételezzék.

Az állami támogatások egyfajta biztonsági hálóként is működhetnek, különösen olyan időszakokban, mikor a piaci környezet kihívásokkal néz szembe. Ilyenkor a támogatások segíthetik a társaságokat, hogy átvészeljék a nehezebb időszakokat és megőrizték működőképességüket.

A támogatások fajtái:

- fejlesztési célra kapott
- költségek fedezetére kapott
- mezőgazdasági támogatások

3. ANYAG ÉS MÓDSZER

Szakedolgozatom megírása előtt alaposan felkészültem az anyag feldolgozására és értelmezésére. Ennek érdekében számos szakirodalmat olvastam, amelyek a választott témához kapcsolódnak. Ezek a könyvek nem csak a szakmai ismereteimet bővítették, hanem segítettek abban is, hogy átfogó képet kapjak erről a területről.

A számos könyv elolvasása mellett alaposan áttanulmányoztam az irányadó törvényeket és rendeleteket is, hogy pontos és naprakész információkat használhassak fel dolgozatom írásakor. A jogszabályok közül a számvitelről szóló törvényt, a mikrogazdálkodói egyszerűsített éves beszámolóról szóló kormányrendeletet, a kiskereskedelmi adóról szóló törvényt és az árfolyelő rendszer létrehozásáról és működéséről szóló kormányrendeletet használtam fel.

Az irodalmi áttekintésre való felkészülés mellett a Kop-Ka Zrt. öt évének éves beszámolóját is feldolgoztam 2018-tól egészen 2022-ig. A letöltött beszámolókat excell táblázatokba rendeztem, így az öt év adata együtt állt rendelkezésemre a különböző mutatószámok kiszámításához és összehasonlításához. A mutatószámokból diagrammokat és táblázatokat készítettem, hogy jobban szemléltethessem az eredményeket.

A társaságtól kapott egyéb információkat és az üzleti jelentések adatait felhasználva ki tudtam egészíteni az elemzést, így részletesebb, pontosabb eredményekhez jutottam, mintha csak a beszámolóban szereplő adatokra támaszkodtam volna.

A kiegészítő mellékletben található cash flow-kimutatásokból is saját excell táblát készítettem a könnyebb számolás és átláthatóság miatt.

Tanulmányaim során hasznos ismereteket szereztem dolgozatom megírásához a különböző számviteli, a vállalati számítások és az üzleti informatika órákon.

4. EREDMÉNYEK ÉS ÉRTÉKELÉSÜK

4.1. A választott cég bemutatása

A Kop-Ka Zrt. egy tamási székhelyű vállalkozás, amely az eredeti szövetkezeti formából kinőve alakult 2007-ben és azóta is folyamatosan bővül és fejlődik. Nevét a környék két neves folyójáról, a Koppány és a Kapos folyóról kapta.

A vállalkozás élelmiszer jellegű bolti vegyes kiskereskedelemmel foglalkozik, Tolna és Baranya vármegyében összesen 41 településen működik. Csatlakozva a Coop országos üzlethálózathoz, folyamatosan fejlődik, hogy minőségi kiszolgálást nyújtson a vásárlóknak. A vállalat legfőbb törekvése a vásárlói elégedettség és a jó kapcsolat kialakítása, valamint a minőségi termékek biztosítása az üzletekben (Kop-Ka Zrt., 2024.)

2022-ben jelentős esemény volt a cég életében a Bát-Coop Szövetkezettel történt egyesülés, amelynek hatására a tagok száma közel megduplázódott, 79-ről 149-re nőtt. A szavazatok többségével, több mint 55%-kal viszont egyetlen tag rendelkezik. A dolgozói létszám 2022-ben 310 fő volt.

A Kop-Ka Zrt. éves beszámolót készít, a mérleg A típusú változatban, az eredménykimutatás forgalmi költség eljárással készül. A mérlegkészítés időpontja a tárgyévet követő év február 28-a.

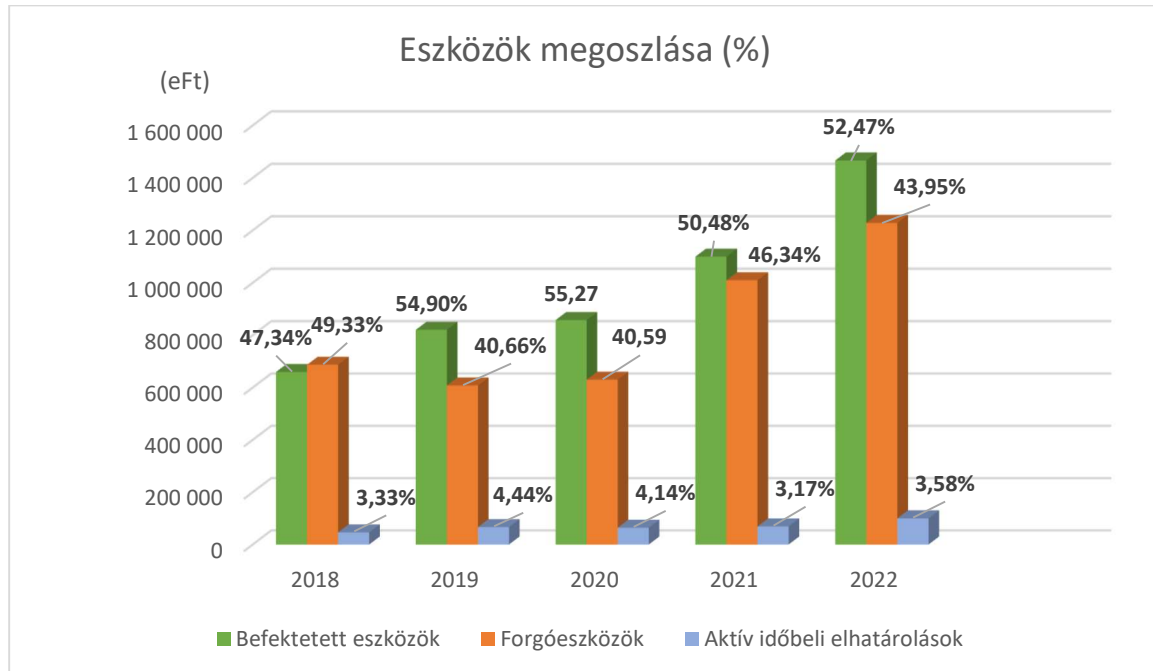
4.2. A vagyoni helyzet elemzése

A mérleg elemzése kulcsfontosságú a vállalkozások számára, mivel a segítségével átfogó képet kaphatnak vagyoni és pénzügyi helyzetükről. Az elemzés során értékes információkhoz juthatnak, felismerhetik a gyengeségeket és erősségeket, időben észlelhetik a kockázatokat és lehetőségeket. A kapott adatok segíthetnek a döntéshozatalban, a stratégiák kialakításában és a hosszútávú tervezésben is, ezáltal hozzájárulva a sikeres működéséhez és fejlődéséhez.

A mérleg eszközoldali adataiból az eszközszerkezeti-, forrásoldali adataiból a tőkeszerkezeti mutatókat számolhatjuk ki.

Az eszközszerkezeti mutatók közül az 1. ábra az eszközök megoszlását szemlélteti a vizsgált időszakban.

1. ábra - **Eszközök megoszlása**

Forrás: saját szerkesztés a Kop-Ka Zrt. beszámolói alapján

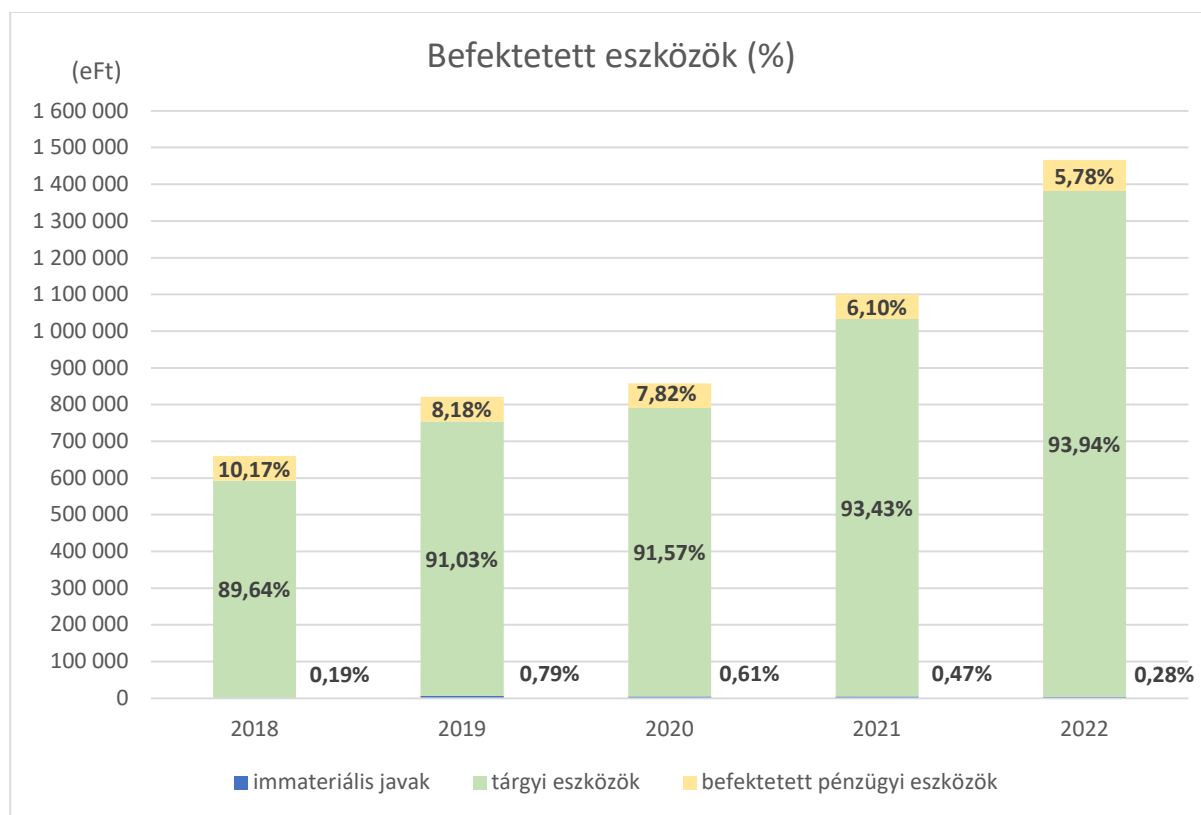
Jól látható, hogy az arányok az öt év alatt alig változnak az eszközökön belül, a legnagyobb hányadot a befektetett eszközök és a forgóeszközök teszik ki. A beszámoló adataiból azonban az is kiderül, hogy mindhárom főcsoport értéke a vizsgált időszak alatt folyamatosan nő, a 2022-es érték a 2018-asnak több, mint a duplája.

A vagyon összetétele, vagyis, hogy mekkora a befektetett és mekkora a forgóeszközök aránya ezen belül, a megtérülési időre enged következtetni. A befektetett eszközök megtérülési ideje hosszabb, lassabban térülnek meg, mint a forgóeszközök, nagyobb lesz ezáltal a cég tőkeigénye (Takács, 2021).

A befektetett eszközökön belül sincs kiugró változás a vizsgált évek során, az arányok csak minimálisan változnak. A legnagyobb, közel 90%-os arányt a tárgyi eszközök adják, ezen belül is az ingatlanok és kapcsolódó vagyoni értékű jogok. A 2018-as évet kivéve az ingatlanok minden évben 60-70%-át teszik ki a tárgyi eszközöknek. Emellett jelentős még a műszaki berendezések aránya is. Ez az érték az összes befektetett eszköz 20-30%-a.

A 2. ábra szemlélteti a befektetett eszközök megoszlását.

2. ábra - Befektetett eszközök megoszlása

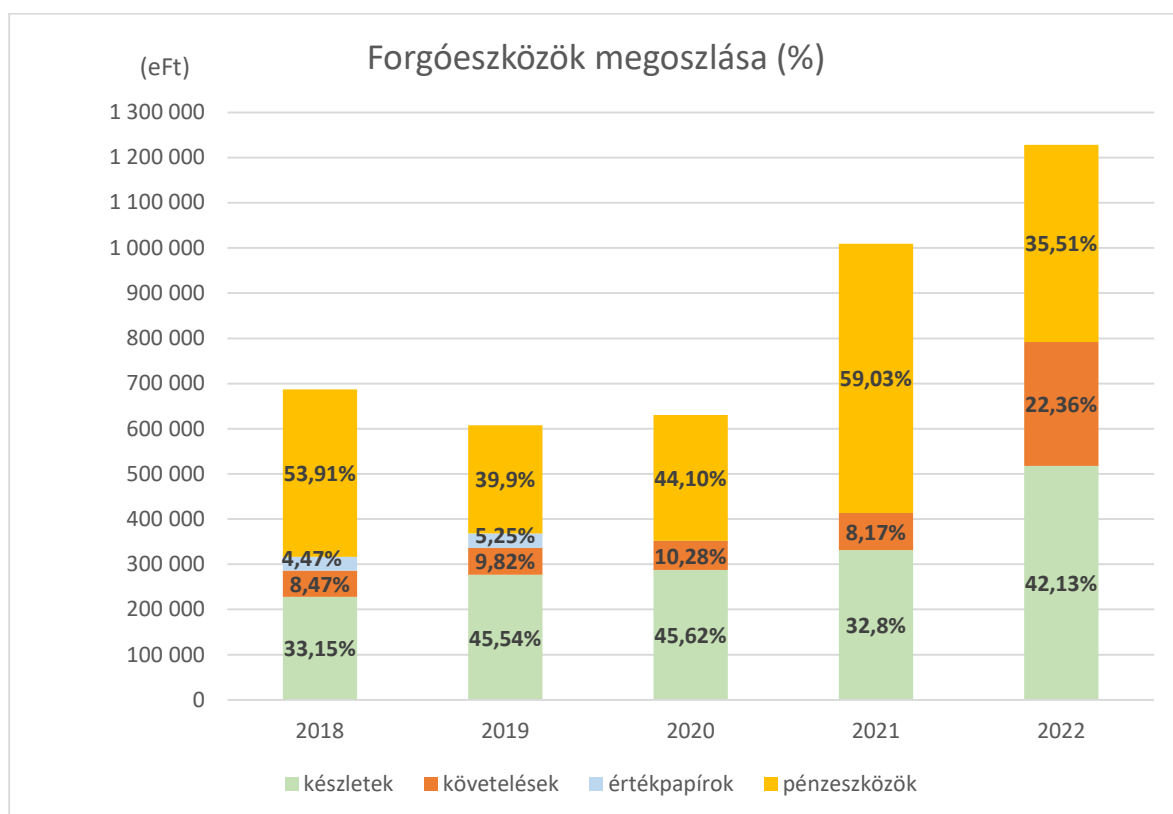

Forrás: saját szerkesztés a Kop-Ka Zrt. beszámolói alapján

A társaság immateriális javai csekély értékűek, vagyoni értékű jogokból állnak. Befektetett pénzügyi eszközei ennél jelentősebbek, ezek nagy része egyéb tartós részesedés négy különböző Coop részvénytársaságban és korlátolt felelősségű társaságban. A részesedések négy évig változatlanok, az utolsó évben értékük 67 110 e Ft-ról 80 800 e Ft-ra nő és ekkor tartósan adott kölcsönt is ad a vállalkozás.

A forgóeszközök aránya nagyjából ugyanúgy változik, mint a befektetett eszközöké. A kiinduló év értéke 687 287 e Ft. Ez az érték 2022-re itt is szinte kétszeresére nő, mint a befektetett eszközöknél, 1 228 433 e Ft a 2022-es záró érték. A 3. ábra a forgóeszközök megoszlását mutatja.

3. ábra - Forgóeszközök megoszlása

Forrás: saját szerkesztés a Kop-Ka Zrt. beszámolói alapján

A forgóeszközök legjelentősebb része készlet, illetve pénzeszköz. A követelések értéke csak 2022-ben válik jelentősebbé, az előző években jóval kisebb az összege a két másik eszközcsoporthoz képest. Értékpapírokkal a társaság csak 2019-ig rendelkezett, 2020-ban értékesítette ezeket.

Kereskedelemről lévén szó, a készletek nagy része áru, értéke évről évre növekvő tendenciát mutat. A 2018-ban 221 186 e Ft-os összeg 2022-re 495 143 e Ft-ra nőtt. Az anyagok hányada ehhez képest minden évben 10% alatt maradt. A vállalkozás az anyagokról folyamatos értékbeni és mennyiségi nyilvántartást vezet. Anyagait elszámoló áron tartja nyilván, év végén pedig az utolsó beszerzési áron értékeli azokat. Áruiról szintén folyamatos értékbeni nyilvántartást vezet, elszámolása fogyasztói áron történik, év végén pedig átlagos beszerzési áron értékeli. Anyagait a sütőüzemben előállított késztermékekhez használja fel, amiket jellemzően egy-két napon belül értékesít, így félkész és késztermékek nem szerepelnek a mérlegben.

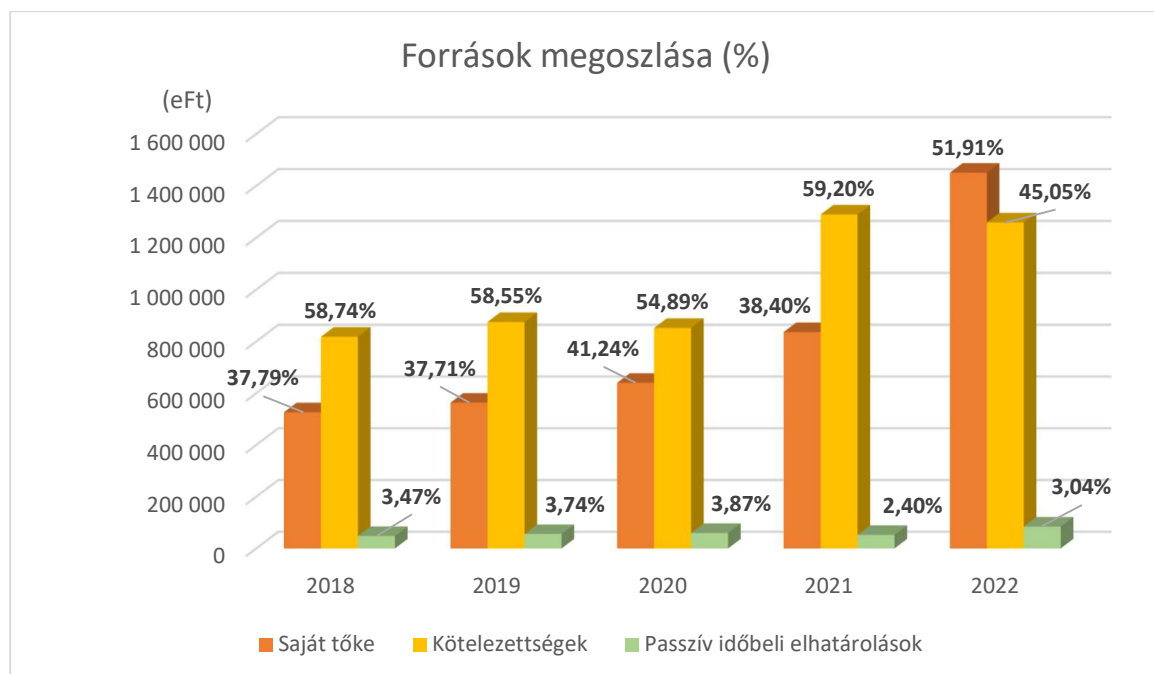
A követelések között a vevők képviselik a nagyobb arányt 2021-ig, 2022-ben viszont az egyéb követelések értéke eléri a 80%-ot a korábbi 20-40%-hoz képest. Ennek oka egy éven belüli futamidőre kölcsönadott pénzeszköz.

A pénzeszközök aránya az évek során 35-60% között mozog, értékük változó, hol nő, hol csökken, viszont az elmondható, hogy a 2022-es érték nagyobb, mint a 2018-as. A pénzeszközön belül a pénztár és a bankbetétek egymáshoz viszonyított aránya szinte változatlan, folyamatosan 10-90% körüli az arány a bankbetétek javára.

Az aktív időbeli elhatárolások nem tűnnek jelentősnek az eszközök belül, értékük azonban 2022-re így is majdnem eléri a 100 millió forintot. Az összeg szinte teljes egésze bevételek aktív időbeli elhatárolásából áll.

A mérleg eszközoldalának vizsgálata után meg kell néznünk a forrásoldalt is, hogy teljes képet kaphassunk a vállalkozás vagyoni helyzetéről. A 4.ábra a források megoszlását mutatja meg.

4. ábra - **Források megoszlása**

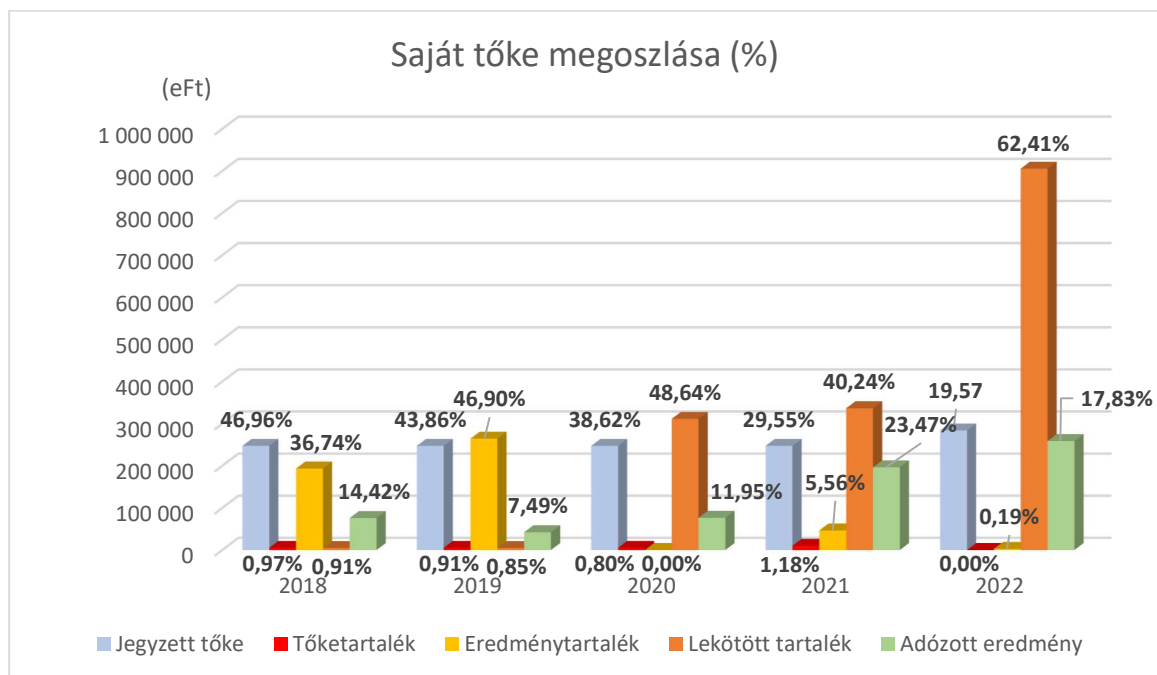
Forrás: saját szerkesztés a Kop-Ka Zrt. beszámolóí alapján

A források jelentős részét a saját tőke és a kötelezettségek alkotják. A passzív időbeli elhatárolások mindössze 2-3%-ot tesznek ki, céltartalékot a vizsgált időszakban nem képzett a társaság.

A saját tőke forrásokhoz való aránya a tőkeellátottságot, vagyis a tőkeerősséget jelenti. Ez a mutató azt fejezi ki, hogy a társaság mekkora arányban fedezi saját tőkével az eszközeit, illetve mennyire függ a hitelezőitől (Sztanó & Korom, 2002). A 60% körüli megfelelő értéket a vizsgált időszak egyik évében sem éri el ez mutató, viszont a tendencia növekvő és 2022-ben már 50% feletti az arány.

A saját tőkén belüli megoszlás is fontos lehet a vállalat elemzésénél. A Kop-Ka Zrt saját tőkéjének megoszlását az 5. ábrán mutatom be.

5. ábra - A saját tőke megoszlása

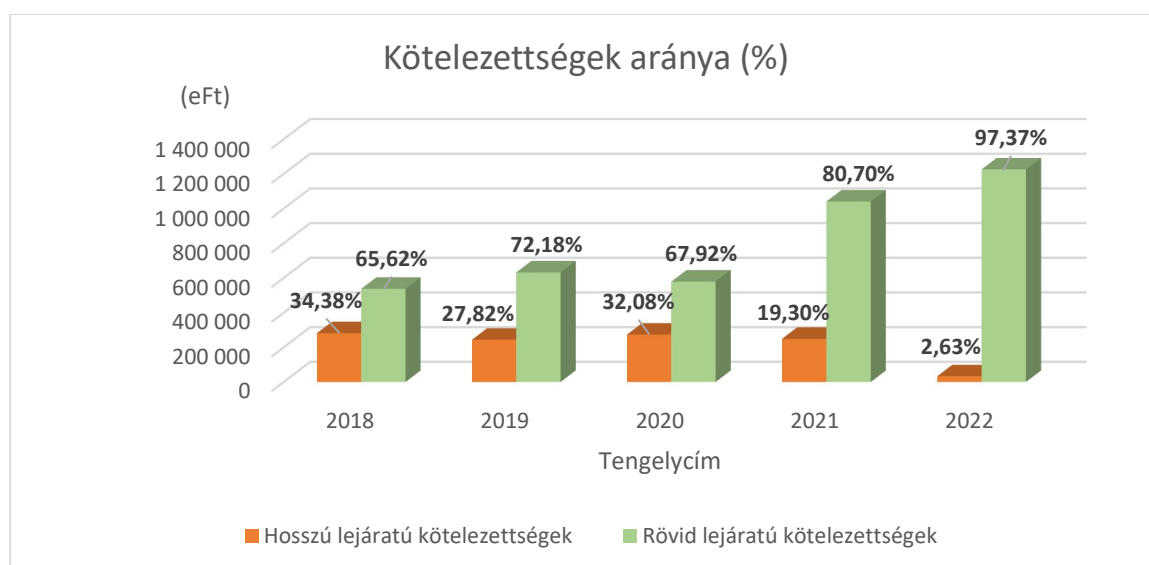

Forrás: saját szerkesztés a Kop-Ka Zrt. beszámolói alapján

Jól megfigyelhető, hogy a 2019-ben még jelentős arányt képviselő eredménytartalékot 2020-ban áthelyezték lekötött tartalékba és a további megfigyelt években szintén így jártak el. Ezt a beruházások tervezett nagy száma indokolhatja, amit a tárgyi eszközök folyamatos növekedése is alátámaszt.

A 6. ábra a kötelezettségek megoszlását mutatja meg.

6. ábra - **Kötelezettségek aránya**

Forrás: saját szerkesztés a Kop-Ka Zrt. beszámolói alapján

A kötelezettségek aránya is jelentősen átalakult a vizsgált évek során. A kezdeti 35-65%-os arány az 5. év végére jelentősen eltolódott a rövid lejáratú kötelezettségek felé, a kezdeti 65% 97%-ra nőtt. Ezt a 2022-ben történt egyesülés indokolja, a korábban Bát-Coop Szövetkezettől kapott hosszú lejáratú kötelezettség az egyesülés után összevezetésre került.

Egyéb tőkeszerkezeti mutatókkal is vizsgálhatjuk a vagyon forrásait. Ezeket a mutatószámokat tartalmazza a következő táblázat.

8. táblázat - **Tőkeszerkezeti mutatók**

	2018	2019	2020	2021	2022
Tőkefeszültség (%)	155,46	155,28	133,10	154,15	86,78
Tőkenövekedési ráta (%)	212,94	228,02	258,95	338,37	510,86
Tartós források aránya (%)	57,98	54,00	58,85	49,83	53,10

Forrás: saját szerkesztés a Kop-Ka Zrt. beszámolói alapján

A tőkefeszültség mutató kedvező irányban változik, értéke folyamatosan csökken a 2021-es évet kivéve. 2022-re már csak 86,78 Ft idegen forrás jut 100 Ft saját tőkére, ami sokkal kedvezőbb az előző négy év adatánál.

A tőkenövekedési ráta alapján is optimálisnak tűnik a vállalkozás helyzete, a mutató értéke évről évre növekszik, 2022-re már több, mint a duplája a 2018-as értéknek. Ez a folyamatosan növekvő adózott eredménynek köszönhető. A jegyzett tőke négy éven keresztül változatlan, csak 2022-ben növekszik az egyesülés következtében 284 000 e Ft-ra.

Horizontális mutatószámokkal is elemeztem a Kop-Ka Zrt. vagyont. A számított értékeket a 9. táblázat tartalmazza

9. táblázat - **Horizontális mutatószámok a vagyoni helyzet elemzéséhez**

	2018	2019	2020	2021	2022
Befektetett eszközök fedezete (%)	79,81	68,69	74,62	76,06	98,94
Működésbiztonsági mutató (%)	122,47	98,36	106,48	98,70	101,20
Tárgyi eszközök fedezettsége (%)	89,03	75,45	81,49	81,41	105,32
Tőkemultiplikátor	2,65	2,65	2,42	2,60	1,93

Forrás: saját szerkesztés a Kop-Ka Zrt. beszámolója alapján

A befektetett eszközök fedezete mutató alapján a társaság fejlődést mutat, igaz a kedvezőnek mondható 100 közeli értéket csak 2022-ben éri el, ekkor 98,94%.

A működésbiztonsági mutató 100 felett optimális, mert akkor a cég tartós forrásokkal fedezi a befektetett eszközeit. Ezt a Kop-Ka Zrt. teljesíti is, csupán 2019-ben és 2021-ben marad két százalékkal az elvárt érték alatt.

A tárgyi eszközök fedezettsége 2022-ben éri csak el a kívánt értéket, előző években elmarad ettől. A 2023-as adatokkal együtt kéne vizsgálni ezt a mutatót, hogy látható legyen, folytatódik-e a pozitív tendencia.

A tőkemultiplikátor eredményei alapján mind az öt vizsgált év kedvező értéket mutat, de a négy évig nagyjából stagnáló szám 2022-ben csökkent. A csökkenés a saját tőke hirtelen növekedésével magyarázható. 2021-ről 2022-re a saját tőke 73%-kal nőtt, amiben az egyesülésnek is nagy szerepe volt, az összes eszköz értéke viszont csak 28%-kal változott, ez magyarázza az arányok eltolódását és így a mutató értékének változását.

4.3. A pénzügyi helyzet elemzése

A pénzügyi helyzet vizsgálata is elengedhetetlenül szükséges, ha egy vállalkozás komplex tevékenységéről szeretnénk képet kapni. Ezeket a rövid és hosszú távú elemzési adatokat tartalmazza a 10. táblázat.

10. táblázat - Az adósságállomány elemzése

	2018	2019	2020	2021	2022
Adósságállomány aránya (%)	34,83	30,17	29,92	22,93	2,23
Saját tőke aránya (%)	65,17	69,83	70,08	77,07	97,77
Adósságállomány fedezettsége (%)	187,11	231,45	234,18	336,10	4 378,18
Eladósodottság foka (%)	58,74	58,55	54,89	59,20	45,05

Forrás: saját szerkesztés a Kop-Ka Zrt. beszámolója alapján

Az adósságállomány vizsgálata során megállapítottam, hogy a mutató értéke kedvezően alakul, évről évre csökkenő tendenciát mutat, 2022-re mindössze 2,23%. Az egyesülés miatt a cég hosszú lejáratú kötelezettsége összevezetésre került, így 2022-ben az értéke csak 33 138 e Ft, szemben az 1 225 847 e Ft rövid lejáratú kötelezettséggel.

A saját tőke arányának alakulását is kedvezőnek tekinthetjük a növekvő tendencia miatt, bár az elvárt 100 és afeletti értéket csak az utolsó évben közelíti meg.

Az adósságállomány fedezettsége is optimális képet mutat, az értéke évről évre növekszik, 2022-re a korábban leírt hosszú lejáratú kötelezettség megszűnése miatt megsokszorozódik.

Az eladósodottság fokát mutató jelzőszám viszonylag állandó, 2022-ben 45,05%-ra csökken, így már közelít a kedvezőnek tartott 40%-hoz.

A rövid távú fizetőképességet is megvizsgáltam, ezeket az eredményeket tartalmazza a következő táblázat.

11. táblázat - A likviditás elemzése

	2018	2019	2020	2021	2022
Likviditási mutató	1,28	0,96	1,09	0,97	1,00
Likviditási gyorsráta	0,86	0,52	0,59	0,65	0,58
Azonnali likviditás	0,69	0,38	0,48	0,57	0,36

Forrás: saját szerkesztés a Kop-Ka Zrt. beszámolói alapján

A likviditási ráta csak 2019-ben és 2021-ben marad minimálisan 1 alatt, egyébként minden évben eléri azt. Ezek alapján elmondható, hogy a forgóeszközök fedezik a rövid lejáratú kötelezettségeket, tehát a likviditás biztonságosnak mondható.

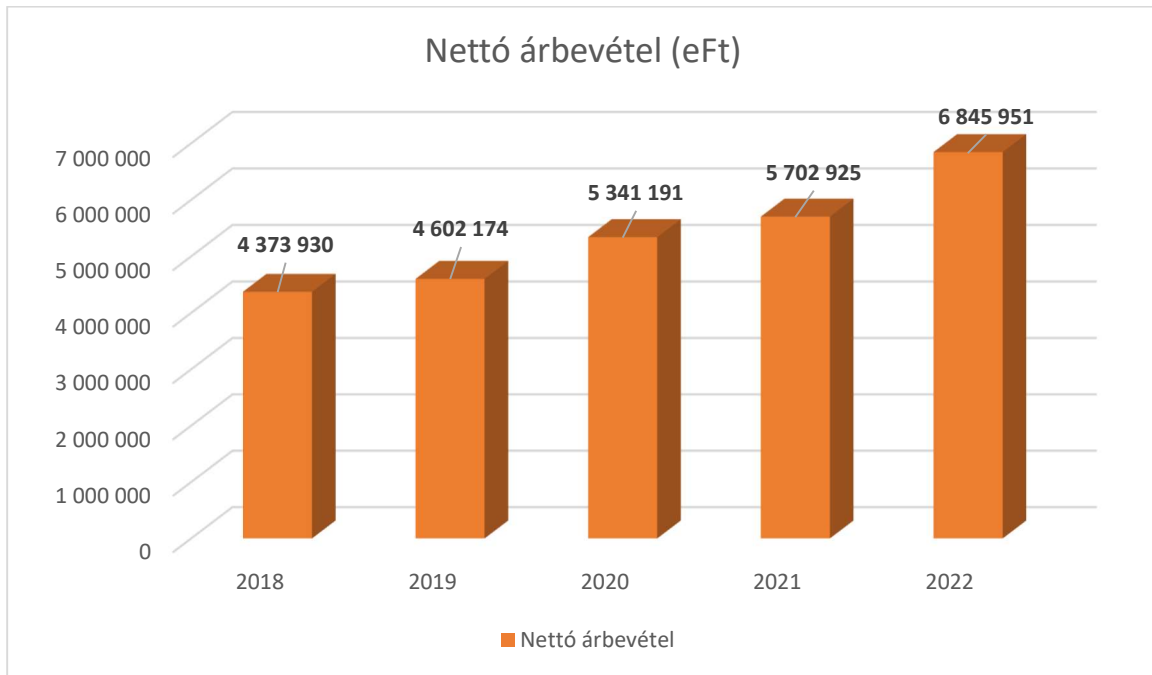
A likviditási gyorsráta vizsgálatokor már nem ilyen kedvező a kép, egyik évben sem éri el az elvárt értéket a mutatószám. Ez a készletek magas arányával magyarázható, mivel ezt kivettük a képletből, jelentősen csökkentek az értékek a likviditási rátához képest. A kiskereskedelemben viszont a magasabb készletarány normálisnak tekinthető.

Az azonnali likviditásnál változó a helyzet, de az egyértelműen látható, hogy a pénzeszközök nem képesek fedezni a rövid lejáratú kötelezettségeket.

4.4. A jövedelmezőség alakulásának elemzése

A jövedelmezőség vizsgálatokor az egyik első és legfontosabb kategória, amit meg kell néznünk, az a nettó árbevétel. Messzemenő következtetéseket nem lehet levonni belőle, de kiindulási alapnak nagyon jó. A 7. ábra a Kop-Ka Zrt. nettó árbevételének alakulását mutatja vizsgált időszakban.

7. ábra - Nettó árbevétel alakulása

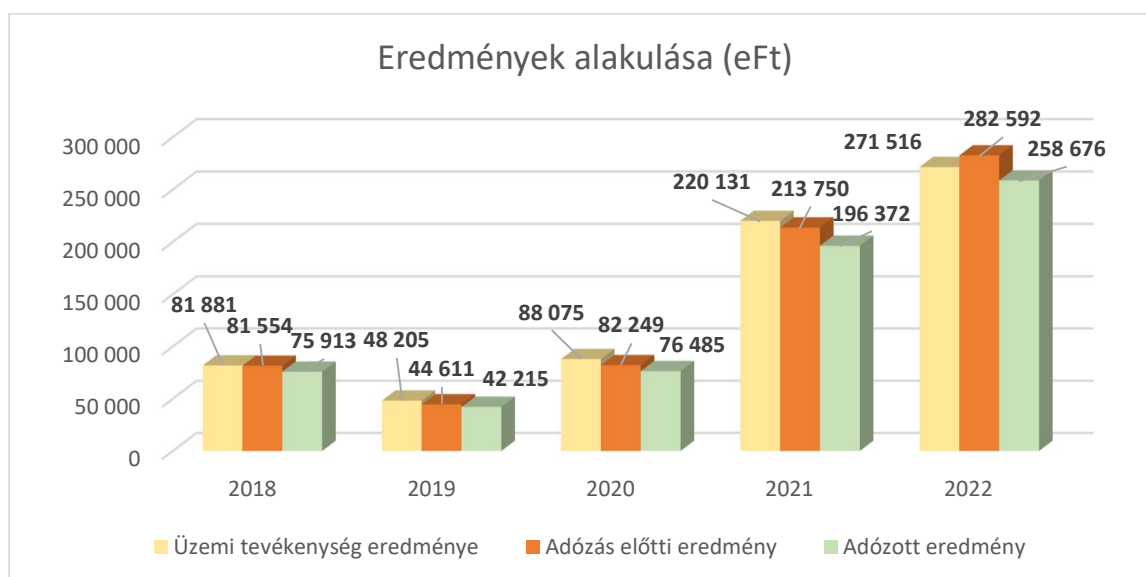

Forrás: saját szerkesztés a Kop-Ka Zrt. beszámolója alapján

A nettó árbevétel minden évben növekszik, ez a cég megítélése szempontjából egy optimális helyzet. Ha a nettó árbevételt nézzük, fontos megvizsgálni a különböző eredménykategóriákat is.

A vizsgált időszakban elmondható, hogy az eredmények hasonló arányban változtak és a kezdeti csökkenés után folyamatosan nőttek. A társaságnak jelentős bevétele pénzügyi műveletekből nem keletkezett, értékpapírjait 2020-ban értékesítette. A pénzügyi műveletek eredménye 2018-tól 2021-ig minden évben negatív volt, 2022-ben viszont 14 758 e Ft kamatot kapott a rövid lejáratra kölcsönadott pénzeszközeire, így a vizsgált időszak alatt először nőtt az adózás előtti eredménye az üzemi tevékenység eredményéhez képest. Az eredmények alakulását a 8. ábrán mutatom be.

8. ábra - Eredmények alakulása

Forrás: saját szerkesztés a Kop-Ka Zrt. beszámolóí alapján

Egy vállalkozás tevékenységét a fentiek mellett mutatószámokkal is elemezhetjük. A 12. táblázat tartalmazza a jövedelmezőség vizsgálatához általam számított értékeket.

12. táblázat - Jövedelmezőség elemzése

	2018	2019	2020	2021	2022
Bruttó jövedelmezőség (%)	26,59	27,25	27,61	28,28	29,70
Összes lekötött tőke megtérülési rátája (%)	9,40	5,23	8,37	18,09	17,43
Saját tőke arányos nyereség – ROE (%)	14,42	7,49	11,95	23,47	17,83
Eszközarányos eredmény – ROA (%)	5,45	2,82	4,93	9,01	9,26
Árbevétel arányos jövedelmezőség (%)	1,87	1,05	1,65	3,86	3,97
Árbevétel arányos eredmény – ROS (%)	1,74	0,92	1,43	3,44	3,78
Jegyzett tőke arányos nyereség (%)	30,70	17,07	30,93	79,42	91,08

Forrás: saját szerkesztés a Kop-Ka Zrt. beszámolóí alapján

A bruttó jövedelmezőséggel önmagában még nem sok mindent lehet kezdeni, de kiindulásnak érdemes kiszámolni. Az értékek alapján a vállalkozás stabilnak mondható ebből a szempontból, de a közvetett költségek figyelembevétele nélkül nem elemezhetjük a vállalkozás tevékenységét.

A saját tőke arányos nyereség szépen növekszik, bár az észrevehető, hogy a 2022-es érték nem éri el a legkedvezőbb 2021-es eredményt. A beszámolóban látszik, hogy az adózott eredmény kisebb arányban nőtt 2021-ről 2022-re, mint amekkora arányban a saját tőke változott, de ez az egyesüléssel magyarázható. Ha levonom a saját tőkéből a beolvadás miatt keletkező többletet, akkor a mutató értéke 24,16%-ra nő, így jobb lenne, mint az előző év értéke.

Az eszközarányos eredmény növekvő értékeket mutat, így ez kedvezőnek tekinthető. Az adózott eredmény nagyobb arányú növekedését mutatja ez a mutató.

Az árbevétel arányos jövedelmezőség egyik évben sem éri el a kívánatosnak tartott 5%-os mutatószámot, de pozitívnak tekinthető, hogy az érték folyamatosan, évről évre növekszik és 2022-ben már megközelíti a 4%-ot.

Az árbevétel arányos eredmény az előző mutatóhoz hasonlóan, kezdeti csökkenés után folyamatosan növekszik.

A jegyzett tőke arányos nyereség alapján megállapítható, hogy a tulajdonosok által a vállalkozásba fektetett tőke egyre inkább megtérül, 2022-ben már 100 Ft jegyzett tőkével 91 Ft nyereséget realizáltak.

Az összes lekötött tőke megtérülési rátája változó képet mutat, de kis visszaesés után növekvő értékeket láthatunk itt is.

4.5. A gazdasági hatékonyság elemzése

A hatékonyság vizsgálatával kapcsolatos mutatószámokat a 13. táblázat tartalmazza.

13. táblázat - A hatékonyság elemzése

	2018	2019	2020	2021	2022
Készletek forgási sebessége	19,01	21,96	19,64	21,20	27,60
Tárgyi eszközök hatékonysága (%)	739,66	615,94	679,78	554,94	496,98
Eszközarányos árbevétel	3,14	3,08	3,44	2,62	2,45
Forgóeszköz arányos árbevétel (%)	636,41	756,99	847,65	564,81	557,29
Eszközök megtérülési mutatója – ROI (%)	5,45	2,82	4,93	9,01	9,26

Forrás: saját szerkesztés a Kop-Ka Zrt. beszámolói alapján

A készletek forgási sebességének értékei kisebb ingadozás után növekedést mutatnak, ami a hatékonyság szempontjából nem kedvező. 2022-ben az „árstopp” rendszer miatt bizonyos élelmiszereknél áruhiány alakult ki, emiatt nagyon fontos volt a megfelelő készletmennyiség biztosítása az üzletekben.

A társaság tárgyi eszközeinek hatékonysága csökkenő tendenciát mutat, ami a beszámolók alapján érthető is, hiszen a tárgyi eszközök aránya is jelentősebben növekedett az éves során, mint a nettó árbevétel.

Az eszközarányos árbevétel értékei is elérik a kívánt egy értéket, de itt is csökkenés figyelhető meg.

A forgóeszközarányos árbevétel ingadozó képet mutat. 2018-tól 2020-ig nőnek a mutatószámok, 2021-től viszont csökkenés figyelhető meg. A beszámolók alapján kitűnik, hogy a társaság forgóeszközei viszonylag változatlanok voltak 2020-ig, miközben a nettó árbevétel növekedett, így a mutató értéke is kedvezően változott. 2021-től már a forgóeszközök is jelentősen megnövekedtek a pénzeszközök miatt, 2022-ben pedig már a készletek növekedése miatt is, így az érték az utolsó 2 évben csökkent.

Az eszközök megtérülési mutatója a kezdeti csökkenés után folyamatosan növekszik, 2022-ben 100 Ft után már 9,26 Ft volt adózás utáni eredmény.

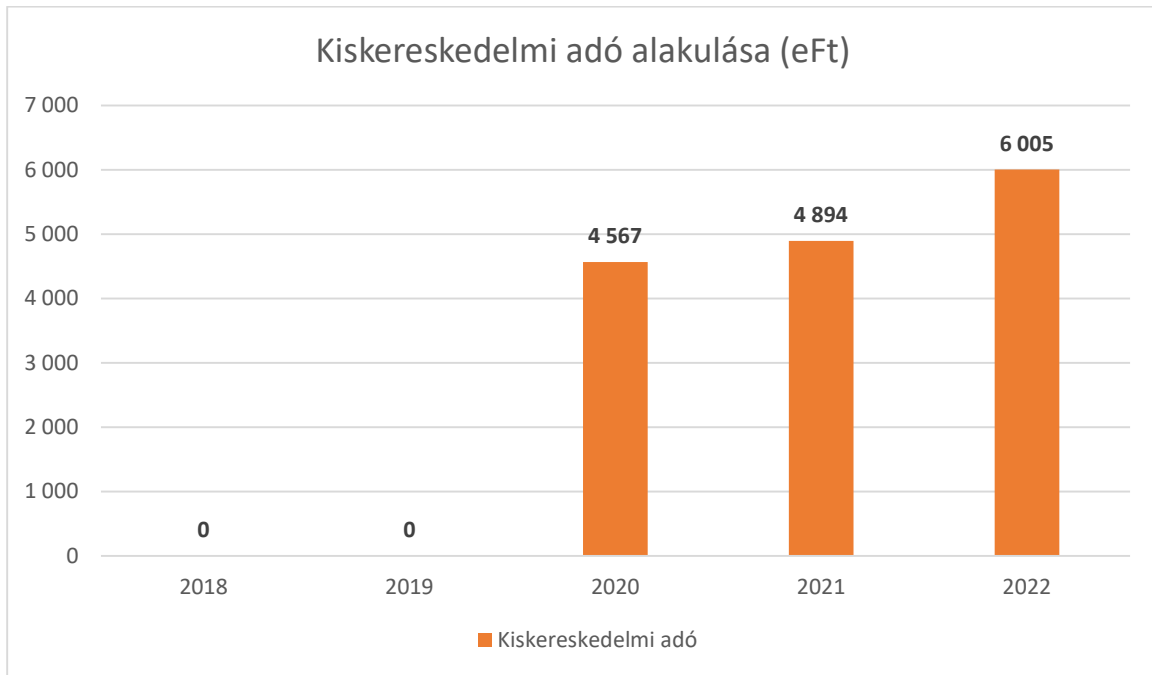
5. KÖVETKEZTETÉSEK ÉS JAVASLATOK

A vírus okozta válság következtében jelentősen átalakultak a vásárlási szokások, a 2022-ben kitört orosz-ukrán háborúnak is rengeteg hatását tapasztaljuk, nőtt az infláció, emelkedtek az energiaárak. Ezek a tényezők negatívan befolyásolják egy vállalkozás működését. A Kop-Ka Zrt-nek jelentős ingatlan vagyona van, illetve bérelt üzletei is, így az energiaárak növekedése jelentős kiadásnövekedést okozott a társaságnak. Az energiahatékonysági beruházások segíthetik a megnövekedett költségek csökkentését.

A külső gazdasági környezet és a Coop csoporthoz való tartozás adottságai is befolyásolják a vállalkozás gazdasági tevékenységét. A kis- és középvállalkozások nem tudják felvenni az árversenyt a multinacionális vállalatokkal. A 2022-es évben az „árstopp” rendszer bevezetése nehezítette a kiskereskedők helyzetét, amit 2023-ban felváltott a kötelező akciózás rendszere. Ez utóbbi ugyan már csak kisebb mértékben, de továbbra is kedvezőtlenül hat a tevékenységre. 2023.07.01-től a Gazdasági Versenyhivatal árfigyelő rendszert működtet a fogyasztók védelme és a piaci verseny ösztönzése miatt. A rendszerbe önként is lehet adatszolgáltatást teljesíteni amellet, hogy a kiskereskedelmi tevékenységből keletkező, 100 milliárd forintot meghaladó nettó árbevétel felett kötelező az adatszolgáltatás (163/2023. (V.8.) Korm.rendelet az árfigyelő rendszer létrehozásáról és működéséről, 2024). A rendszer átláthatóvá és összehasonlíthatóvá teszi az árakat, így eredményeképpen fokozódik a verseny, csökkenek az árak. Bár a Kop-Ka Zrt-t nem érinti az adatszolgáltatási kötelezettség, de fel kell készülnie az árfigyelő hatásaira, hogy meg tudja tartani vevőit.

2020-tól bevezetésre került kiskereskedelmi adó is negatív hatással van az érintett vállalkozásokra. Az adó alapja a kiskereskedelmi tevékenységből elért nettó árbevétel, az adó mértéke 500 millió forintig 0%, afelett pedig sávosan emelkedik (2020. évi XLV. törvény a kiskereskedelmi adóról, 2024). A Kop-Ka Zrt. nettó árbevétele a 30 milliárd forintot nem haladja meg, így az adó mértéke az 500 millió forint feletti részre 0,15%. Elmondható, hogy ez a különadó is plusz terhet ró a vállalkozásra, amit kitermelni csak az árak emelésével tudna, az erős árverseny miatt ezt viszont nem teheti meg, így kénytelen az árréséből fedezni. A társaság számított kiskereskedelmi adóit a 9. ábra tartalmazza.

9. ábra - Kiskereskedelmi adó alakulása

Forrás: saját szerkesztés a Kop-Ka Zrt. beszámolói alapján

Látható, hogy a Kop-Ka Zrt. a kedvezőtlen vállalkozói környezetben is folyamatosan növekszik, ezáltal képes kompenzálni a kiskereskedelmi adó és az árfolyelő rendszer negatív hatásait, hosszú távon fenntartható gazdasági fejlődést tud elérni. Az igénybe vett támogatások összege elenyésző a társaság nagyságához képest, eredményessége nem függ ezektől az összegektől, leginkább saját erőforrásaira támaszkodik.

Javaslatként a további energiahatékonysági beruházásokat tudnám említeni, illetve az ehhez kapcsolódó pályázatokat. Nagyon fontos lenne a vevők megtartása, amit kedvező árakkal és a magas szolgáltatási minőséggel lehetne fenntartani. Elmondható, hogy a cég eddig is kiemelt figyelmet fordított ezekre.

6. ÖSSZEFOGLALÓ

Szaktervezés témája a Kop-Ka Zrt. tevékenységének komplex elemzése, amit a vállalkozás beszámolóit és a vezetéstől kapott egyéb információk alapján végeztem el. Vizsgáltam a vagyoni, pénzügyi, jövedelmezőségi helyzetet és hatékonysági szempontból is tanulmányoztam az összegyűjtött adatokat. A vizsgált időszak 2018-tól 2022-ig terjedt, a 2023-as beszámoló az íráskor még nem állt rendelkezésemre.

A Kop-Ka Zrt. egy élelmiszer jellegű bolti vegyes kiskereskedelemmel foglalkozó társaság, a Coop országos üzlethálózatának tagja, a Dél-Dunántúli régióban jelentős piaci részesedéssel rendelkezik. A cég folyamatosan növekszik, 2022-ben egyesült a Bát-Coop Szövetkezettel, így a tagok száma ekkor már 149 fő volt. A szavazatok többsége egyetlen magánszemély tag kezében van. Boltjaiban több, mint 300 főt foglalkoztat.

A vizsgálat első lépése a vagyoni helyzet áttekintése volt, melynek során először az eszközöket vizsgáltam meg. Megállapítottam, hogy a befektetett eszközök közül a legmagasabb arányt a tárgyi eszközök, ezen belül is az ingatlanok és kapcsolódó vagyoni értékű jogok képviselik. A tárgyi eszközök értéke folyamatosan nő a vizsgált időszakban, tehát a vállalkozás évről évre növeli beruházásait, felújításait, nem hagyja azokat elhasználni. A forgóeszközök nagy részét a készletek és a pénzeszközök teszik ki. Kiskereskedelemmel foglalkozóként értelemszerűen a készletek nagy részét az áruk adják, ezek minden évben meghaladják a 90%-ot.

A források elemzésekor rámutattam, hogy 2020-ban, az addig felhalmozott eredménytartalékot átvezették lekötött tartalékba és utána is minden évben jelentős lekötött tartalékot képeztek. Ezt a tervezett beruházások indokolhatják, illetve a 2022-es egyesülés során is jelentősen növekedett ez a mérlegcsoport. Jelentősebb átalakulás figyelhető meg a kötelezettségeken belül is, 2022-re szinte csak rövid lejáratú kötelezettségek maradtak a mérlegben. A Bát-Coop Szövetkezettel történt egyesüléssel magyarázható ez a helyzet, a Szövetkezettől kapott hosszú lejáratú kötelezettség az átalakulás miatt összevezetésre került. A tőkeszerkezeti mutatók vizsgálata alapján megállapítható, hogy az értékek kedvező irányba mozognak. A vagyoni helyzet elemzésére alkalmazott mutatószámok szintén optimálisan alakulnak, bár nem minden évben érik el a szakirodalom szerinti elvárt értéket, de általában közelítenek hozzá, vagy

legalább javuló tendenciát mutatnak. A tőkemultiplikátor értéke csökkent csak 2022-ben, de erre magyarázatot ad az egyesülés miatti saját tőke növekedése.

Következő lépésben a pénzügyi helyzetet elemeztem, legelőször is a hosszú távú kilátásokat, vagyis az adósságállományt. Az adósságállomány aránya kedvezően alakul, folyamatosan csökken, 2022-re alig 2%. A saját tőke aránya is optimálisnak tekinthető a növekvő tendencia miatt, 2022-re már megközelíti az elvárt 100%-os értéket. Az eladósodottság foka szintén pozitívan alakul, a kezdeti évek magasabb értéke 2022-re csaknem az elvárt 40%-os szintre csökken.

A pénzügyi helyzet vizsgálatakor kitértem a rövid távú fizetési képességre is. A likviditási ráta a egy körül mozog, ugyan két évben nem éri el azt, de csak minimálisan marad alatta. A gyorsráta már nem mutat ennyire optimális képet, viszont nem szabad megfeledkezni róla, hogy egy kiskereskedelemmel foglalkozó társaság esetén normálisnak tekinthetjük a magasabb készletértéket. Az azonnali likviditásnál sajnos kedvezőtlenebb a kép, látszik, hogy a pénzeszközök nem fedezik a rövid lejáratú kötelezettségeket.

Ezek után a jövedelmezőségi helyzet elemzését a nettó árbevétel vizsgálatával kezdtem. A nettó árbevétel 5 év alatt 4 milliárd forintról közel 7 milliárd forintra nőtt, így ez igen kedvezőnek mondható. Az eredménykategóriák közül az üzemi (üzleti) tevékenység eredményét, az adózás előtti eredményt és az adózott eredményt vizsgáltam meg. Elmondható, hogy a nettó árbevételhez hasonlóan ezek a kategóriák is folyamatosan emelkednek. Egyedül annyi változás történt 2022-ben, hogy rövid lejáratra kölcsönadott pénzeszköz után kapott kamat miatt ebben az évben már nem negatív a pénzügyi műveletek eredménye, így a vizsgált 5 év alatt ez az első év, amikor az adózás előtti eredmény több, mint az üzemi tevékenység eredménye. A mutatószámok alapján is azt állapítottam meg, hogy a vállalkozás jövedelmezőségét jelző értékek optimálisan alakulnak.

A gazdasági hatékonyság elemzésekor a készletek forgási sebességét és a tárgyi eszközök hatékonyságát vizsgáltam meg első körben. Mindkét érték kedvező, de csökkenő tendenciát mutat. Az eszközarányos árbevétel mutatója is optimális értéket mutat, de szintén évről évre csökken. A forgóeszközarányos árbevétel is kedvezően alakul, de 2021-től csökken. Az eszközök megtérülési mutatója viszont a kezdeti csökkenés után növekszik.

Összességében elmondható, hogy a vállalkozás kedvezően gazdálkodik mind vagyoni, mind jövedelmezőségi szempontból. A vagyonállomány stabil, melyet hatékonyan és eredményesen használ fel a működése során. Jövedelmezőségi szempontból eredményesen tevékenykedik, megfelelő nyereséggel és megtérüléssel. Pénzügyi szempontból hosszú távon jól áll, csak a rövidtávú fizetőképesség jelenthet megoldandó feladatot.

Nehézséget okozott a járvány miatt megváltozott vásárlási szokásokhoz való alkalmazkodás, az orosz-ukrán háború hatásai és az ezekre reagáló kormányzati intézkedések szintén nehezítették a társaság helyzetét. Az energiaárak és a munkaerő költségének növekedése további akadályokat gördítenek a vállalat gazdasági növekedése elé. Mindezek ellenére a változásokra való gyors reagálással, a megfelelő készletgazdálkodással, a költségek folyamatos elemzésével és racionalizálásával továbbra is növekvő eredményességet lehetne elérni.

7. FELHASZNÁLT IRODALOM

1. 163/2023. (V.8.) Korm.rendelet az árfigyelő rendszer létrehozásáról és működéséről. (2024). Letöltés dátuma: 2024. 04. 18., forrás: Jogtár: <https://net.jogtar.hu/jogszabaly?docid=A2000045.TV>
2. 2000. évi C. törvény a számvitelről. (2024). Letöltés dátuma: 2024. 01. 30., forrás: Jogtár: <https://net.jogtar.hu/jogszabaly?docid=a0000100.tv>
3. 2020. évi XLV. törvény a kiskereskedelmi adóról. (2024). Letöltés dátuma: 2024. 04. 10., forrás: Jogtár: <https://net.jogtar.hu/jogszabaly?docid=A2000045.TV>
4. 398/2012. (XII.20.) Korm.rendelet a mikrogazdálkodói egyszerűsített éves beszámolóról. (2024). Letöltés dátuma: 2024. 04. 14., forrás: Jogtár: <https://net.jogtar.hu/jogszabaly?docid=a1200398.kor>
5. Adorján, C., Bába, Á., Mikáczó, É., Lukács, L., & Róth, J. (2005). *Üzemgazdasági számvitel*. Budapest: Saldo.
6. Baricz, R. (2009). *A számvitel alapjai*. Budapest: Saldo Kiadó.
7. Bíró, T., Kresalek, P., Pucsek, J., & Sztanó, I. (2016). *A vállalkozások tevékenységének komplex elemzése*. Budapest: Perfekt Zrt.
8. Bíró, T., Pucsek, J., & Sztanó, I. (2010). *Amit a mérleg mutat*. Budapest: Saldo Kiadó.
9. Bosnyák, J., Gyenge, M., Pavlik, L., & Székács, P. (2010). *Vezetői számvitel*. Budapest: Saldo Zrt.
10. Horváth & Partners. (2009). *Út egy hatékony controllingrendszerhez*. Budapest: CompLex.
11. Jáki, E. (2017). Üzleti terv pénzügyi vonatkozásai. Budapest. Forrás: https://unipub.lib.uniconvinius.hu/3125/1/Uzleti_terv_keszites2_Jaki_Erika.pdf
12. Kop-Ka Zrt. (2024.. március 24.). Forrás: <http://www.kopka.hu/>
13. Ormos, M. (2018). *Számvitel*. Akadémiai Kiadó.
14. Pucsek, J. (2002). *Cash flow-ról; A kimutatás összeállítása, cash flow elemzése*. Budapest: Saldo Kiadó.
15. Róth, J., Adorján, C., Lukács, J., & Veit, J. (2019). *Számviteli esettanulmányok*. Budapest: MKVKOK Kft.
16. Szakács, I. (2015). *Számvitel A-tól Z-ig*. Budapest: CompLex.
17. Sztanó, I. (2019). *A számvitel alapjai*. Perfekt.
18. Sztanó, I., & Korom, E. (2002). *Amit a mérleg mutat I-II*. Budapest: Saldo Kiadó.
19. Takács, A. (2021). *Modern vállalatértékelés*. Budapest: Akadémiai Kiadó.
20. Zéman, Z., & Béhm, I. (2019). *Módszertan vállalkozások pénzügyi teljesítményének mérésére (Mérleg- és eredménykimutatás-elemzés)*. Budapest: Akadémiai Kiadó.

TÁBLÁZATJEGYZÉK

1. táblázat - Az egyszerűbb beszámolási mód választásának értékhatárai	4
2. táblázat - Eszköszerkezeti mutatók	10
3. táblázat - Tőkeszerkezeti mutatók	11
4. táblázat - Horizontális mutatószámok a vagyoni helyzet elemzéséhez	12
5. táblázat - Pénzügyi helyzet elemzése vertikális mutatószámokkal	13
6. táblázat - Jövedelmezőségi mutatók	15
7. táblázat - Hatékonysági mutatók	17
8. táblázat - Tőkeszerkezeti mutatók	26
9. táblázat - Horizontális mutatószámok a vagyoni helyzet elemzéséhez	27
10. táblázat - Az adósságállomány elemzése	28
11. táblázat - A likviditás elemzése	29
12. táblázat - Jövedelmezőség elemzése	31
13. táblázat - A hatékonyság elemzése	33

ÁBRAJEGYZÉK

1. ábra - Eszközök megoszlása	21
2. ábra - Befektetett eszközök megoszlása	22
3. ábra - Forgóeszközök megoszlása	23
4. ábra - Források megoszlása	24
5. ábra - A saját tőke megoszlása	25
6. ábra - Kötelezettségek aránya	26
7. ábra - Nettó árbevétel alakulása	30
8. ábra - Eredmények alakulása	31
9. ábra - Kiskereskedelmi adó alakulása	35

MELLÉKLET

1.sz. melléklet

Éves beszámoló MÉRLEGE "A" változat

adatok ezer Ft-ban

Tételsor elnevezése	2018.12.31	2019.12.31	2020.12.31	2021.12.31	2022.12.31
Eszközök (aktívák)					
A. Befektetett eszközök	659 684	820 794	858 049	1 099 902	1 466 417
I. IMMATERIÁLIS JAVAK	1 227	6 508	5 218	5 119	4 096
3. Vagyoni értékű jogok	1 227	6 508	5 218	5 119	4 096
II. TÁRGYI ESZKÖZÖK	591 347	747 176	785 721	1 027 673	1 377 521
1. Ingatlanok és kapcs. vagyoni értékű jogok	294 407	524 761	570 114	703 500	870 032
2. Műszaki berendezések, gépek, járművek	192 450	217 982	191 911	250 130	448 496
3. Egyéb berendezések, gépek, járművek	1 441	3 725	4 167	3 956	6 797
5. Beruházások, felújítások	97 049	708	19 529	48 387	46 917
6. Beruházásokra adott előlegek	6 000	0	0	21 700	5 279
III. BEFEKTETETT P.Ű-I ESZKÖZÖK	67 110	67 110	67 110	67 110	84 800
5. Egyéb tartós részesedés	67 110	67 110	67 110	67 110	80 800
7. Egyéb tartósan adott kölcsön	0	0	0	0	4 000
B. Forgóeszközök	687 287	607 955	630 120	1 009 703	1 228 433
I. KÉSZLETEK	227 837	276 891	287 432	331 224	517 591
1. Anyagok	5 933	6 614	7 629	28 809	22 448
5. Áruk	221 186	270 277	279 803	302 415	495 143
6. Készletekre ad. előleg.	718				
II. KÖVETELÉSEK	58 201	59 694	64 802	82 464	274 623
1. Követelések áruszáll. és szolgáltatásból (vevők)	43 376	41 649	50 440	46 248	54 168
6. Egyéb követelések	14 825	18 045	14 362	36 216	220 455
III. ÉRTÉKPAPÍROK	30 712	31 923	0	0	0
5. Forgatási célú hitelviszonyt megtest. értékp.	30 712	31 923	0	0	0
IV. PÉNZESZKÖZÖK	370 537	239 447	277 886	596 015	436 219
1. Pénztár, csekkek	38 661	32 730	35 324	34 488	53 281
2. Bankbetétek	331 876	206 717	242 562	561 527	382 938
C. Aktív időbeli elhatárolások	46 397	66 395	64 343	69 083	99 929
1. Bevételek aktív időbeli elhatárolása	46 266	66 249	64 213	68 966	99 792
2. Költségek, ráfordítások aktív időbeli elhatárolása	131	146	130	117	137
ESZKÖZÖK (AKTÍVÁK)					
ÖSSZESEN	1 393 368	1 495 144	1 552 512	2 178 688	2 794 779

Éves beszámoló MÉRLEGE "A" változat

adatok ezer Ft-ban

Tételsor elnevezése	2018.12.31	2019.12.31	2020.12.31	2021.12.31	2022.12.31
Források (passzívák)					
D. Saját tőke	526 504	563 774	640 259	836 631	1 450 842
I. JEGYZETT TŐKE	247 250	247 250	247 250	247 250	284 000
Ebből visszavásárolt tulajdoni rész. névértéken	0	0	0	0	0
II. JEGYZETT, DE MÉG BE NEM FIZ TŐKE (-)	0	0	0	0	0
III. TŐKETARTALÉK	5 116	5 116	5 116	9 904	0
IV. EREDMÉNYTARTALÉK	193 437	264 405	0	46 485	2 687
V. LEKÖTÖTT TART.	4 788	4 788	311 408	336 620	905 479
VI. ÉRTÉKELÉSI TARTALÉK	0	0	0	0	0
VII. ADÓZOTT EREDMÉNY	75 913	42 215	76 485	196 372	258 676
E. Céltartalékok	0	0	0	0	0
F. Kötelezettségek	818 492	875 448	852 187	1 289 701	1 258 985
I. HÁTRASOROLT KÖTELEZETTSÉGEK	0	0	0	0	0
II. HOSSZÚ LEJÁRATÚ KÖTELEZETTSÉGEK	281 384	243 588	273 402	248 924	33 138
1. Hosszú lejáratra kapott kölcsönök	259 000	231 000	231 000	203 000	0
4. Beruházási és fejlesztési hitelek	16 218	10 813	42 402	29 834	17 506
9. Egyéb hosszú lejáratú kötelezettségek	6 166	1 775	0	16 090	15 632
III. RÖVID LEJÁRATÚ KÖTELEZETTSÉGEK	537 108	631 860	578 785	1 040 777	1 225 847
1. Rövid lejáratú kölcsönök	21 000	28 000	28 000	28 000	0
2. Rövid lejáratú hitelek	4 324	4 324	12 088	12 328	12 328
4. Kötelezettségek áruszáll. és szolg- ból (szállítók)	407 050	475 263	418 061	490 210	653 543
9. Egyéb rövid lejáratú kötelezettségek	104 734	124 273	120 636	510 239	559 976
G. Passzív időbeli elhatárolások	48 372	55 922	60 066	52 356	84 952
2. Költségek, ráfordítások passzív időbeli elhatárolása	25 176	30 571	35 994	31 889	67 924
3. Halasztott bevételek	23 196	25 351	24 072	20 467	17 028
FORRÁSOK (PASSZÍVÁK) ÖSSZESEN	1 393 368	1 495 144	1 552 512	2 178 688	2 794 779

3.sz. melléklet

Éves beszámoló EREDMÉNYKIMUTATÁSA, Forgalmi költség eljárással

adatok ezer Ft-ban

Tétel megnevezése	2018.12.31	2019.12.31	2020.12.31	2021.12.31	2022.12.31
01. Belföldi értékesítés nettó árbevétele	4 373 930	4 602 174	5 341 191	5 702 925	6 845 951
02. Exportértékesítés nettó árbevétele					
I. Értékesítés nettó árbevétele	4 373 930	4 602 174	5 341 191	5 702 925	6 845 951
03. Értékesítés elszámolt közvetlen önköltsége	250 843	263 833	255 748	258 083	333 073
04. Eladott áruk beszerzési értéke	2 948 302	3 071 442	3 589 865	3 819 026	4 469 558
05. Eladott (közvetített) szolgáltatások értéke	11 855	12 871	20 991	13 161	9 866
II. Értékesítés közvetlen költségei	3 211 000	3 348 146	3 866 604	4 090 270	4 812 497
III. Értékesítés bruttó eredménye	1 162 930	1 254 028	1 474 587	1 612 655	2 033 454
06. Értékesítési, forgalmazási költségek	916 349	1 018 270	1 180 460	1 181 562	1 472 384
07. Igazgatási költségek	154 772	181 701	190 051	209 076	278 065
08. Egyéb általános költségek	25 759	43 562	50 701	52 365	44 110
IV. Értékesítési közvetett költségei	1 096 880	1 243 533	1 421 212	1 443 003	1 794 559
V. Egyéb bevételek	134 719	160 913	190 071	214 256	254 008
Ebből - visszaírt értékvesztés	0	0	0	120	102
VI. Egyéb ráfordítások	118 888	123 203	155 371	163 777	221 387
Ebből - Értékvesztés	28 722	32 426	35 181	37 352	63 255
A. ÜZEMI (ÜZLETI) TEVÉKENYSÉG EREDMÉNYE	81 881	48 205	88 075	220 131	271 516
10. Részesedésekből származó bevételek, árfolyamnyereségek	0	0	0	0	125
11. Befektetett pénzügyi eszközökből (értékpapírokból, kölcsönökből) származó bevételek, árfolyamnyereségek	743	1 337	0	0	0
12. Egyéb kapott (járó) kamatok és kamatjellegű bevételek	155	156	86	71	14 758
13. Pénzügyi műveletek egyéb bevételei	0	0	0	0	479
<i>VII. Pénzügyi műveletek bevételei</i>	<i>898</i>	<i>1 493</i>	<i>86</i>	<i>71</i>	<i>15 362</i>
16. Fizetendő (fizetett) kamatok és kamatjellegű ráfordítások	1 225	5 087	5 912	6 452	4 286
<i>VIII. Pénzügyi műveletek ráfordításai</i>	<i>1 225</i>	<i>5 087</i>	<i>5 912</i>	<i>6 452</i>	<i>4 286</i>
B. PÉNZÜGYI MŰVELETEK EREDMÉNYE	-327	-3 594	-5 826	-6 381	11 076
C. ADÓZÁS ELŐTTI EREDMÉNY	81 554	44 611	82 249	213 750	282 592
<i>IX. Adófizetési kötelezettség</i>	<i>5 641</i>	<i>2 396</i>	<i>5 764</i>	<i>17 378</i>	<i>23 916</i>
D. Adózott eredmény	75 913	42 215	76 485	196 372	258 676

Cash-flow kimutatás

ezer Ft

Sorszám	Megnevezés	2018	2019	2020	2021	2022
1.a	Adózás előtti eredmény +	94 451	44 611	82 249	213 750	282 592
	ebből: múk.kapott, pü. rendezett támog.		5 157	1 753		10 449
1.b	Korrekciók az AE eredményben +		-3 508	-379	-937	-2 940
1.	Korrigált adózás előtti eredmény +	94 451	41 103	81 870	214 687	279 652
2.	Elszámolt amortizáció +	57 696	91 274	84 337	84 683	113 906
3.	Elszámolt értékvesztés és visszairás +	43 212	40 878	47 164	51 282	73 706
4.	CT képzés és felhasználás különbözete +	0	0	0	0	0
5.	Befektetett eszközök értékesítésének eredménye +	-227	-267	-19 571	-6 325	-6 410
6.	Szállítói kötelezettség változása +	22 417	101 563	-45 318	62 721	142 326
7.	Egyéb rövidlejáratú kötelezettség változása +	19 942	23 687	-4 620	376 588	53 933
8.	Passzív időbeli elhatárolások változása +	-4 071	1 913	1 648	-7 710	32 596
9.	Vevő követelés változása +	32 936	1 660	-8 939	4 068	-7 960
10.	Forgóeszközök (vevő és pénzeszköz nélkül) változása +	4 424	-94 296	-21 951	-116 803	-444 271
11.	Aktív időbeli elhatárolások változása +	2 159	-19 998	2 052	-4 740	-30 846
12.	Fizetett, fizetendő adó (nyereség után) -	-5 641	-6 939	-2 391	-6 422	-26 336
13.	Fizetett, fizetendő osztalék, részesedés -	-4 943	-4 933	0	0	-24 725
I.	Működési cash flow	262 355	175 645	114 281	652 029	155 571
14.	Befektetett eszközök beszerzése -	-250 215	-282 930	-144 869	-298 960	-388 763
15.	Befektetett eszközök eladása +	227	669	27 550	6 325	6 689
16.	Hosszú lejáratra nyújtott kölcsönök és elhelyezett bankbetétek törlesztése +	0	0	0	0	0
17.	Hosszú lejáratra nyújtott kölcsönök és elhelyezett bankbetétek -	0	0	0	0	0
18.	Kapott osztalék, részesedés +	0	0	0	0	0
II.	Befektetési cash flow	-249 988	-282 261	-117 319	-292 635	-382 074
19.	Részvénykibocsátás, tőkebevonás (tőkeemelés) bevétele +	0	0	0	0	0
20.	Kötvény, hitelviszonyt megtestesítő értékpapír kibocsátásának bevétele +	0	0	0	0	0
21.	Hitel és kölcsön felvétele +	280 000	0	40 000	0	0
22.	Véglegesen kapott pénzeszköz +	18 853	6 600	2 500		93 161
23.	Részvénybevonás, tőkekivonás -	0	0		0	0
24.	Kötvény, hitelviszonyt megtestesítő értékpapír visszafizetése -	0	0	0	0	0
25.	Hitel és kölcsön törlesztése, visszafizetése -	-7 101	-30 412	-648	-40 328	-26 328
26.	Véglegesen átadott pénzeszköz -	-625	-662	-375	-937	-499
III.	Finanszírozási cash flow	291 127	-24 474	41 477	-41 265	66 334
IV.	Pénzeszközök változása (I+II+III. sorok) +	303 494	-131 090	38 439	318 129	-160 169
27.	Devizás pénzeszközök átvértékelése +			0		373
IV.	Pénzeszközök mérleg szerinti változása (IV.+27. sorok) +	303 494	-131 090	38 439	318 129	-159 796

NYILATKOZAT

a szakdolgozat nyilvános hozzáféréséről és eredetiségéről

A hallgató neve: Fodor Andrea
A Hallgató Neptun kódja: G1VN4P
A dolgozat címe: A KOP-KA Zrt. tevékenységének komplex elemzése
A megjelenés éve: 2024
A konzulens intézetének neve: Vidékfejlesztés és Fenntartható Gazdaság Intézet
A konzulens tanszékének a neve: Befektetési, Pénzügyi és Számviteli Tanszék

Kijelentem, hogy az általam benyújtott szakdolgozat egyéni, eredeti jellegű, saját szellemi alkotásom. Azon részeket, melyeket más szerzők munkájából vettem át, egyértelműen megjelöltem, és az irodalomjegyzékben szerepeltettem.

Ha a fenti nyilatkozattal valótlan állítottam, tudomásul veszem, hogy a záróvizsga-bizottság a záróvizsgából kizár és a záróvizsgát csak új dolgozat készítése után tehetek.

A leadott dolgozat, mely PDF dokumentum, szerkesztését nem, megtekintését és nyomtatását engedélyezem.

Tudomásul veszem, hogy az általam készített dolgozatra, mint szellemi alkotás felhasználására, hasznosítására a Magyar Agrár- és Élettudományi Egyetem mindenkori szellemitulajdon-kezelési szabályzatában megfogalmazottak érvényesek.

Tudomásul veszem, hogy dolgozatom elektronikus változata feltöltésre kerül a Magyar Agrár- és Élettudományi Egyetem könyvtári repozitori rendszerébe. Tudomásul veszem, hogy a megvédett és

- nem titkosított dolgozat a védést követően
- titkosításra engedélyezett dolgozat a benyújtásától számított 5 év eltelte után nyilvánosan elérhető és kereshető lesz az Egyetem könyvtári repozitori rendszerében.

Kelt: 2024 év 04 hó 27 nap

Fodor Andrea

Hallgató aláírása

NYILATKOZAT

Fodor Andrea (hallgató Neptun azonosítója: G1VN4P) konzulenseként nyilatkozom arról, hogy a szakdolgozatot áttekintettem, a hallgatót az irodalmi források korrekt kezelésének követelményeiről, jogi és etikai szabályairól tájékoztattam.

A szakdolgozatot a záróvizsgán történő védeésre **javaslom** / **nem javaslom**¹.

A dolgozat állam- vagy szolgálati titkot tartalmaz: igen nem^{*2}

Kelt: 2024. év április hó 26. nap

belső konzulens

¹ A megfelelő aláhúzendó.

² A megfelelő aláhúzendó.